

Kahan

12 | PETR ŠEFR, RALLY PŘÍBRAM

Popovídat si s legendami je pro fanoušky vždy zpestření

14 | ZAPOJTE SE DO PRŮZKUMU

Jaké lokality jsou vhodné pro bytovou výstavbu

26 | MÁLO VYUŽÍVANÝ PARKOVACÍ DŮM

Co brání řidičům odstavit vůz v novém parkovacím domě

**Otisky života předků
v krajině: jak je zachovat
a využívat**

**Ryze česká rodinná realitní kancelář
35 let v Příbrami**

Tradice – Jistota – Korektnost

Výběr z nabídky:

Statek v Zadním Chlumu, Klučenice, s pozemky
59.785 m². Nedaleko Orlické přehrady. ENB: G
Cena: 8 mil. Kč

Prodej bytu 3+1 s balkonem u II. polikliniky, 1. patro,
81,5 m², udržovaný stav. Ihned k dispozici. ENB: E.
Cena: 4,25 mil. Kč

Pronájem garáže v Příbrami V – Zdaboři, ul. Slunná
na Drkolnově.
Cena: 2 tis. Kč/měsíc

Prodej zahrady 2.053 m² vhodné k výstavbě v Narýsové.
Cena: 3,95 mil. Kč

***Svěřte nám i Vy klíče od Vaší nemovitosti a my Vám ji dobře prodáme
Zavolejte, přijedeme...***

tel. +420 318 630 850, 602 607 982

Dlouhá 90, Příbram III, druhý dům pod Svatohorskými schody (vchod do dvora)
www.realitypintner.cz, info@realitypintner.cz

pb tisk PRINTING COMPANY **SINCE 1990**
kompletní výroba knih
knihařské zpracování

Společnost **PBTisk a.s.**,
jedna z největších a nejmodernějších polygrafických firem
v České republice, hledá do svého týmu posily na pozice:

OPERÁTOR TISKAŘSKÝCH A KNIHAŘSKÝCH STROJŮ

Požadujeme:
manuální zručnost, spolehlivost, zodpovědnost

V případě zájmu kontaktujte personální oddělení
tel.: +420 606 659 846, email: prace@pbtisk.cz

Dělostřelecká 344, 261 01 Příbram - Balonka,
Tel.: +420 606 659 846, e-mail: prace@pbtisk.cz, www.pbtisk.cz

Divadlo A. Dvořáka Příbram

DIVADLO HLEDÁ GRAFIKA

HLAVNÍ PRACOVNÍ POMĚR | NÁSTUP OD 1. 11. 2025

Své životopisy a portfolio posílejte na e-mail:
veronika.kotrbova@divadlopnibram.eu nejpozději do 31. 8. 2025

Více informací na tel.: 777 338 807

Tree Reality

Nejlépe hodnocená realitní kancelář
v regionu makléřky s 13 lety zkušeností

- Kvalita, transparentnost, bezpečnost
- Prodej nemovitostí s garancí
- Ekologicky šetrná realitka
- Certifikovaná makléřka

www.treereality.cz • jana.smrckova@treereality.cz

tel. 603 229 362

Jana Smrcková

Statek Rožmitál spol. s r. o.

Hledáme nové kolegy na pozici:

- **traktorista**
- **opravář zemědělských strojů**
- **zootechnik**

Jsme rodinná společnost provozující zemědělskou
prvovýrobu na Rožmitálsku už více než 25 let.
V našem kolektivu rádi přivítáme nové kolegy.

V případě zájmu volejte na tel.: **731 187 531** nebo
posílejte životopisy na statekrozmital@seznam.cz

8 OTISKY ŽIVOTA PŘEDKŮ V KRAJINĚ:
JAK JE ZACHOVAT A VYUŽÍVAT

12 RALLY PŘÍBRAM SE LETOS POJEDE JIŽ PO ČTYŘIAČTYŘICÁTÉ.
ROZHOVOR S PETREM ŠEFREM

13 ROZPOČET LETOŠNÍHO ROČNÍKU RALLY
JE ZHRUBA TŘI MILIONY KORUN

14 OBČANÉ SE MOHOU VYJÁDŘIT K LOKALITÁM
VHODNÝM PRO BYTOVOU VÝSTAVBU

16 BRONZOVÉ MEDAILE PRO MLADÉ
PŘÍBRAMSKÉ VOLEJBALISTKY

26 PROČ JE MALÝ ZÁJEM
O PARKOVACÍ DŮM

PARADOX PLNÝCH PRÁZDININ

Každý rok v tuhle dobu přemítám nad tím, proč se prázdninám vlastně říká prázdniny. Mám na přemýšlení i dost důležitějších témat, ale tahle hloupost se mi vrací pravidelně. Jako nejjednodušší vysvětlení se nabízí to, že je prázdný od školy, volný prostor bez učení, bez povinností, bez domácích úkolů a bez té všední rutiny. Ale i tak je to divné. Přece prázdniny bývají naplněné spoustou bezvadných věcí jako třeba cestování, nová přátelství, dobrodružství, poznávání cizích krajin i tolik příjemné poflakování se někde u vody. Prázdniny jsou vlastně „úplně plné“ jiného životního rytmu a daleko veselejšího stereotypu.

I dospěláci, kteří dávno nejsou školou povinni, vnímají čas prázdnin trochu odlišně. Jasně že musíme chodit do práce a plnit hromady úkolů, které za nás beztak nikdo neudělá. Musíme se postarat o chod domácností a alespoň čas od času zkontrolovat prázdninově vlčící děti či vnučata. Přesto máme někde v podvědomí zasunut vzorec prázdnin coby období, kdy je všechno jinak. V pátek se končí dřív a jede se k vodě. Večer je teplo a dlouho světlé, tak se posedí s přáteli. Na víkend se vymyslí výlet na kole nebo vlakem. Zajde se na zmrzku nebo na točenou limču. Protože jsou prostě prázdniny a k nim to patří. Představují vzácný čas v roce, který musíme pořádně prožít.

Možná by se mohly prázdniny přece jen jmenovat odlišně. Třeba „plniny“? Uznávám, zní to divně. Tak asi zůstaneme u prázdnin. Přece jen může platit to, že díky jejich původní „prázdnosti“ si je můžeme vyplnit vším, co si zmaneme a co se nám líbí.

Vážení a milí. Přeji vám všem - malým i velkým - maximálně naplněné prázdniny plné bezva zážitků, pohody a dobré nálady. Z každé cesty se ve zdraví vraťte a při všech aktivitách na sebe dávejte pozor!

■ Jan Konvalinka
starosta města Příbram

Sbírka pomáhá stovkám opuštěných koček	4
Cenu města získali Věra Smolová a Pavel Nový	5
Letní program pro děti na Novém rybníce a venkovním bazéně	6
Začala druhá etapa rekonstrukce ulice Na Leštině	14
Nebudujte svému dítěti digitální stopu	16
Příbramské Centrum slaví jubileum	17
Do Příbrami opět zamíří horníci z celé Evropy	18
Novinky pro turisty: Brdoviny, Návštěvnická karta nebo vyhlídka u Lázu	19
S nádobami u domu je lidem třídění blíží	20
Dva roky s Pavučinou: od zpívání u krbu po životní rozhovory	22
Po Vltavě k soutoku s Lužnicí	24
Příběhy z Březového vrchu XVII.: hormistr a radní Christian Anton Stritzl	28
Kalendář akcí	31

Městský zpravodaj Kahan publikuje příspěvky autorů a autorek po redakčním výběru a úpravě. Za obsahovou správnost odpovídají autoři. Většina textů má spíše informativní charakter, v rubrikách Polemika, Názory, Úvodník, Anketa či Rozhovor ale mohou být uvedeny názory a postoje, které nemusí vyjadřovat pohled redakce nebo členů redakční rady. Redakce přijímá příspěvky občanů i zastupitelů na kahan@pribram.eu.

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází 11x ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 400 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen 1 výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor komunikace a cestovního ruchu, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor komunikace a cestovního ruchu, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Vladimír Karpíšek, Miroslav Peterka, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je 1. den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 1. do 7. července 2025. Foto na titulní straně: studio-relinkt.

Rekordní účast na zkouškách Cambridge English

Ve dnech 23. a 24. května proběhly v prostorách Jazykového a vzdělávacího centra aspire a Základní školy 28. října v Příbrami mezinárodní jazykové zkoušky Cambridge English. Letošní ročník zaznamenal rekordní účast - ke zkouškám se přihlásilo více než 100 kandidátů z řad žáků základních a středních škol i dalších zájemců o ověření své jazykové úrovně.

Zkoušky Cambridge English představují celosvětově uznávaný systém testování anglického jazyka, který ověřuje čtení, psaní, poslech i mluvený projev. Jsou rozděleny do několika úrovní podle Společného evropského referenčního rámce pro

jazyky (CEFR) a slouží nejen jako motivace k dalšímu studiu, ale také jako praktický doklad jazykových schopností - např. při přechodu na střední školu, účasti v zahraničních projektech nebo v budoucím profesním uplatnění.

Zkoušky organizované Evropským centrem jazykových zkoušek ve spolupráci s příbramským Jazykovým a vzdělávacím centrem aspire probíhaly v příjemné atmosféře. Kandidáti ocenili vstřícný přístup organizátorů i výhodu domácího prostředí, které mnohým pomohlo zvládnout zkoušku s větším klidem. Slavnostní předávání certifikátů úspěšným absolventům proběhne na začátku nového školního roku. V průběhu letních prázdnin bude opět otevřena možnost přihlásit se do přípravných kurzů pro školní rok 2025/26.

■ **Hana Horáková**
aspire jazykové a vzdělávací centrum

Oxygen Příbram slaví evropský úspěch

Závodní oddíl SK Aerobic Oxygen Příbram zaznamenal úspěch na letošním Mistrovství Evropy v Maďarsku. Největšího úspěchu dosáhl juniorský step tým, který pod vedením trenérek Daniely Kvídové a Lucie Starkové získal titul Mistryň Evropy 2025. Mladší juniorský tým obsadil 4. místo. Kadetské steptařky si z Maďarska odvázejí titul vicemistryň Evropy. Duo Adriana a Tereza při své mezinárodní premiéře překonalo devět dalších týmů a umístilo se pod stupni vítězů na 4. místě. Tímto závodem zakončil klub první polovinu sezony.

Cyklohráček zavítá i do Příbrami

Letní vlak plný her a zábavy Cyklohráček vyráží opět na prázdninové výlety. Během července a srpna pojedí každé úterý a čtvrtek do různých turistických destinací. V úterý 29. července zamíří jeho trasa i do Příbrami, Březnice a Rožmitálu pod Třemšínem. Více informací je k dispozici na webu pid.cz/cyklohracek.

inzerce

Knihovna Jana Drdy o prázdninách 2025 (30. 6. – 31. 8.)

Ústřední půjčovna pro dospělé a Studovna
PO, ÚT, ST, PÁ 9 – 17 hod.

Ústřední půjčovna pro děti a mládež
PO, ST 9 – 17 hod.

Pobočka Křižák
PO, ST 9 – 12; 13 – 17 hod.

Pobočka Březové Hory
PO, ST 12 – 17 hod.

Pobočka Škola
O prázdninách zavřeno.

Přejeme vám všem hezké léto!

Sbírka pomáhá stovkám opuštěných koček

Na platformě Donio.cz byla spuštěna sbírka „Pomůžete kočičkám bez domova?“ na pomoc opuštěným a nemocným kočkám, o které se stará skupina dobrovolníků ze zapsaného spolku Příbramské kočky. Ve své péči mají téměř 300 koček, z toho zhruba dvě stovky žijí venku na 65 krmicích místech. Náklady na veterinární péči, krmivo a provoz útulku, který funguje v rodinném domě, se podle organizátorů sbírky měsíčně vyšplhají do desítek tisíc korun. Vybrané finanční prostředky mají být použity především na úhradu veterinárních výdajů - např. operace, kastrace, vakcinace či léky pro dlouhodobě nemocné kočky. Dobrovolníci upozorňují, že většinu nákladů dosud hradili z vlastních prostředků. Pokud se sbírku podaří naplnit, umožní to pokračovat v péči o stávající svěřence i přijmout další zvířata v nouzi.

Spartak má za sebou úspěšnou sezonu

V právě skončené fotbalové sezoně 2024/2025 se týmu SK Spartak Příbram dařilo. V našem klubu máme v současné době dvě mužstva dospělých, tři týmy dorostu, čtyři družstva žáků, šest týmů přípravek, fotbalovou školku a miniskolku, ve kterých trénuje skoro 300 dětí a 40 dospělých Spartakovců.

A mužstvo pod vedením Zdeňka Míky vyhrálo skupinu A 1. A třídy a postoupilo do krajského přeboru. Bmuži skončili v okresním přeboru na druhém místě, což jim zaručuje postup do krajské 1. B třídy. Starší dorost pod vedením Zdeňka Staroby vyhrál svoji skupinu 1. A třídy a postoupil do krajského přeboru. Mladší dorost vedený trenéry Martinem Prendkým a Romanem Širotkem skončil na 3. místě a také on si zahraje v příští sezoně krajský přebor. Starší žáci, které trénovali Tomáš Kadlec, Jan Vondrášek a Ivan Oravský, skončili v krajském přeboru na 9. místě.

Jeden z největších úspěchů se povedl mladším žákům, kteří pod vedením trenérů Jiřího Lantory, Davida Musila, Jana Havliny a Petra Němce dokázali vyhrát krajský i okresní přebor v kategorii U13. Starší i mladší přípravky se zúčastnily soutěží okresních i krajských, kde výborně reprezentovaly náš klub a prokázaly dobré vedení trenérů Dušana Rausze, Martina Halma, Pavla Jermana, Petra Kříže, Štěpána Straky a Jakuba Trnky.

Největší nárůst dětí jsme zaznamenali v naší fotbalové škole. Tam se pod trenérským dohledem Dany Bodnárové, Ondřeje Slezy, Zdeňka Kvapila, Daniela Tarczala a Vlastimila Víty naši nejmenší učili své první fotbalové krůčky. Velké poděkování patří všem trenérům, hráčům, rodičům a také městu Příbram za podporu našeho klubu, který oslaví v letošním roce již 131. výročí založení klubu. Oslavy se uskuteční 30. srpna na Spartaku.

■ Miroslav Bodnár
SK Spartak Příbram

Dědičná zvířena

Výstava Dědičná zvířena v Galerii Františka Drtikola představuje propojení užité tvorby designérky Libuše Niklové a jejího syna umělce Petra Nikla. Nafukovací hračky Libuše Niklové se symbolicky setkají s novou sérií skleněných loutek, které Petr Nikl vytvořil ve spolupráci se sklářem Martinem Janečkým. Kurátorskou roli tentokrát výjimečně převzal třináctiletý autistický chlapec Daniel Bouška, který disponuje hlubokými znalostmi tvorby obou autorů. Výstava Dědičná zvířena je součástí dlouhodobého tematického cyklu Dítě, který GFDP zahájilo v loňském roce výstavou Vnitřní dítě autora Andreše Forose.

Dělostřelci prošli pravidelným testem NATO

Jinecký dělostřelecký oddíl absolvoval v květnu několikadenní hodnocení podle standardů Severoatlantické aliance. Prověrka známá jako Creval probíhala v jineckých kasárnách a v přílehlém výcvikovém prostoru a byla završena pozitivním výsledkem - jednotka splnila požadovaná kritéria a byla označena za připravenou k nasazení. „Toto pravidelné testování podle metodiky Severoatlantické aliance se opakuje pravidelně po čtyřech letech a slouží k ověření bojovosti té které jednotky,“ uvedl Marek Lupták, velitel 132. dělostřeleckého oddílu. Přípravy na prověrku trvaly zhruba půl roku.

„Museli jsme se vypořádat s řadou výzev - od nasazení v zahraniční operaci až po technické a personální omezení. Navzdory tomu se naši vojáci semkli a dokázali, že jsou schopni plnit úkoly při podpoře 7. brigádního úkolového uskupení. Ukázalo to skutečnou bojovou soudržnost jednotky,“ doplnil velitel oddílu. Hodnocení mělo dvě hlavní části. Nejprve odborníci z Pozemních sil Armády ČR ověřovali organizační připravenost, plnění stanovených podmínek a schopnost fungovat podle standardních operačních postupů. Ve druhé části se testovaly praktické dovednosti - individuální i týmové, včetně reakcí na různé krizové situace a spolupráce v rámci většího celku. Prověrka se zaměřovala nejen na technické a odborné schopnosti, ale také na celkovou udržitelnost - tedy zajištění zdrojů, provozní připravenost, dlouhodobé fungování a také oblast velení a řízení, ochranné mechanismy, kybernetickou bezpečnost a práci s informacemi.

Cenu města získali Věra Smolová a Pavel Nový

Cenu města Příbrami obdrželi historička Věra Smolová a herec Pavel Nový. Ředitelka Státního okresního archivu Příbram Věra Smolová byla oceněna za celoživotní působení v oblasti historie a archivnictví, za literární a publikační činnost a za popularizaci města Příbram. Věnuje se rovněž popularizaci historie, poskytuje podporu badatelům a podílí se na vydávání sborníku Podbrdsko. Dlouhodobě přispívá do městského zpravodaje Kahan. Ocenění za celoživotní působení v oblasti divadelního, filmového a televizního herectví a za vřelý vztah k městu Příbram převzal také herec Pavel Nový. Pochází ze Šumavy, ale s Příbramí je spjat od dětství. Svou hereckou dráhu zahájil v Krajském divadle Příbram. Diváci ho znají zejména díky roli Pepy v komedii S tebou mě baví svět, ale také z televizního seriálu Zdivočelá země či filmů Snowboardáci a Bába z ledu, za který získal ocenění Český lev. Oba laureáti cenu převzali 3. června při závěrečném koncertu Hudebního festivalu Antonína Dvořáka.

inzerce

Prodáváte nemovitost? Já se postarám o hladký průběh

Zavolejte mi: 607 225 468

RE/MAX

Letní program pro děti na Novém rybníce a venkovním bazéně

Sportovní zařízení města Příbram připravují během letních prázdnin animační programy pro děti, které se odehrávají v areálu Nový rybník i na venkovním bazéně. Na Novém rybníce se mohou děti každou prázdninovou středu těšit na malování na obličej, které probíhá od 15.00 do 17.45 u bistra, a následně na minidisco od 18.00 do 19.00 na kamenném pódiu. Obě tyto aktivity se konají za každého počasí. V průběhu léta se navíc uskuteční dvě speciální bojovky pro děti - 17. července a 21. srpna od 16.00 do 18.00, vždy se startem u Sezam bistra. Na venkovním bazéně budou každý prázdninový čtvrtek od 14.00 do 17.00

probíhat animační programy plné her, soutěží a zábavy. Tyto programy se konají pouze za příznivého počasí.

Město zveřejnilo výroční zprávu

Příbram vydala výroční zprávu za rok 2024, která shrnuje klíčové události, aktivity a výsledky uplynulého roku. Dokument nabízí přehled o hospodaření města, realizovaných investicích, poskytovaných službách, fungování městského úřadu i činnosti městských organizací. „Výroční zpráva je zrcadlem naší společné práce. Chceme, aby občané měli přehled o tom, co se ve městě děje, jak hospodaříme s veřejnými prostředky a jaké projekty realizujeme,“ uvedl starosta Jan Konvalinka. Zpráva je k dispozici v elektronické podobě na webu pribram.eu/mesto-pribram/vyrocní-zpravy-mesta-pribram.html.

Příbram chce prodat bývalou budovu Městských lesů

Příbramští zastupitelé v polovině června schválili záměr prodeje budovy č. p. 145 v ulici Čs. armády, která v minulosti sloužila jako sídlo městem vlastněné společnosti Městské lesy Příbram. Nemovitost včetně přilehlých pozemků bude nabídnuta ve veřejné dražbě s vyvolávací cenou 20 milionů korun. Podle důvodové zprávy pro jednání zastupitelů je budova, postavená na počátku 20. století, ve špatném technickém stavu a vyžadovala by nákladnou rekonstrukci. Město doporučuje prodej investorovi, který by objekt využil pro bydlení nebo občanskou vybavenost. Součástí prodeje jsou pozemky o výměře 1534 m².

Den městské mobility nabídne historické autobusy i jízdy motoráčkem

V pátek 19. září se v Příbrami uskuteční Den městské mobility. Akce proběhne v areálu Dětského dopravního hřiště a letos se koná čtvrtým rokem. Po celý den bude možné využít městskou hromadnou dopravu v Příbrami zdarma. Program nabídne také jízdy historickými autobusy typu RTO a motorovým vlakem na trase Příbram-Kovohutě a zpět. Návštěvníci se mohou těšit i na šlapací káry, půjčovnu koloběžek a odrážedel a řadu dalších aktivit určených pro děti i dospělé. Akce se koná od 14.00 do 18.00 a vstup je zdarma.

Město Příbram pronajme

- prostor o celkové výměře 341,40 m² v budově č. p. 48 v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/10, zastavěná plocha a nádvoří, to vše v k. ú. Příbram;
- místnost o celkové výměře 14 m² v 1. podzemním podlaží vlevo v budově bez č. p. / č. e., stavbě občanského vybavení, která je součástí pozemku parc. č. st. 573/2, k. ú. Březové Hory, a nachází se ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická ul. č. p. 193;
- vývěsní skříňku, umístěnou v Riegrově ulici v Příbrami I, na pozemku p. č. 648/19 v k. ú. Příbram. Více informací na úřední desce (pribram.eu/uredni-deska.html).

MĚSTO DÁLE NABÍZÍ KE KRÁTKODOBÉMU PRONÁJMU:

- jednací sál, nám. T. G. Masaryka 121, Příbram I, nájemné činí 1300 korun pro akce do jedné hodiny; každá další započatá hodina stojí 200 korun. Cena za úklid je 850 korun.
- jednací místnost ve 2. nadzemním podlaží vlevo ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická 193, nájemné činí 185 korun za každou započatou hodinu. Ceny jsou včetně DPH.

Bližší informace poskytne Jana Vašková (Odbor správy majetku) - E: jana.vaskova@pribram.eu; T: 318 402 521.

Krok ke zřízení Lékařského domu

Na svém jednání 18. června projednali příbramští zastupitelé návrh spolupráce se společností Praktik Pb na rekonstrukci a provozování objektu č. p. 387 v Příbrami VII, známého jako bývalá II. poliklinika. Zastupitelé materiály vzali na vědomí a schválili další postup, který by mohl vést k tomu, že zde vznikne tzv. Lékařský dům s ordinacemi praktických a specializovaných lékařů pro potenciálně až 15 000 pacientů. Příbram nedávno získala budovu od Středočeského kraje výměnou za objekt, kde sídlí Obchodní akademie Příbram, a tzv. hornický domek na Březových Horách. Zastupitelé zejména na základě předložených právních analýz diskutovali financování projektu, výběrové řízení, vybudování bytů pro lékaře i možné společné vlastnictví města a firmy Praktik Pb. Mnoho zastupitelů se vyjádřilo, že považuje záměr vybudování Lékařského domu za velmi užitečný pro občany města. Obě závěrečná usnesení k tomuto bodu byla odsouhlasena jednomyslně.

Práce pro město

Město Příbram nabízí volná pracovní místa: projektový manažer rozvoje města; zajišťování státní správy na úseku SPOD (náhradní rodinná péče); zajišťování státní správy na úseku sociálně-právní ochrany; referent stavebního úřadu; referent územního plánování; správa počítačové sítě-technik. Podrobnosti jsou na úřední desce (elektronicky.edeska.pribram.eu/eDeska).

■ Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň

**MATEŘSKÁ ŠKOLA
ZÁKLADNÍ ŠKOLA**

Březnická, 135, Příbram

DOPLŇUJEME TŘÍDY ZÁKLADNÍ ŠKOLY 2025/2026

PŘESTUPY
BĚHEM ŠKOLNÍHO
ROKU

Školné na míru

podle finanční situace rodiny

**ÚSPĚŠNÁ BUDOUCNOST
VAŠEHO DÍTĚTE ZAČÍNÁ ZDE!**

NABÍZÍME KROUŽKY

PRO DĚTI VŠECH ZÁKLADNÍCH ŠKOL

✓ Mentální matematika/ABAKUS

PRVNÍ ŠKOLA V ČR!

✓ Příprava na přijímací zkoušky
na střední školy

✓ Sportovní kroužky

✓ Tanec

✓ Hudební nástroje

a další na **allstarsschool.cz**

KONTAKTUJTE NÁS: +420 727 812 348 info@allstarsschool.cz

Otisky života předků v krajině: jak je zachovat a využívat

Analýzu tzv. krajinných reliktů v Příbrami a okolí a návrhy, které a jak do budoucna zachovat a rozvíjet, vypracovalo na zadání města studio-relinkt. V květnu se konala první veřejná diskuse, v září je naplánována komentovaná procházka.

Krajinné relikt jsou všude kolem nás, často je míváme bez povšimnutí.

Koláž a fotografie: studio-relinkt

V roce 2023 nechalo město Příbram zpracovat strategii, která mapuje potenciál krajinných reliktů v Příbrami a okolí a navrhuje možnosti jejich integrace do dnešního prostředí. Prezentace dokumentu nazvaného Strategie obnovy a rozvoje krajinných reliktů v Příbrami s workshopem se uskutečnila letos v květnu v Galerii Františka Drtíkova Příbram. V neděli 21. září 2025 od 14.00 do 17.00 na něj naváže terénní exkurze s diskusí, jak lze staré krajinné prvky znovu propojit s městem a jeho okolím (sraz je ve Vysoké Peci u hospody U Kocoura). Obsah obsáhlého dokumentu, který zahrnuje analytickou a návrhovou část, přibližujeme v hlavním tématu letního vydání Kahanu.

„Jsme v momentě, kdy si uvědomujeme, že způsob, jakým dnes zacházíme s krajinou, již nemá dlouhou budoucnost, a proto se města po celém světě sdružují, sdílejí zkušenosti a spo-

lečně hledají řešení pro vytvoření udržitelného prostředí pro všechny organismy na této planetě,“ uvádějí autoři strategie ze studia-relinkt hned v jejím začátku. Wouter Verleure, původem z Belgie a nyní žijící v Příbrami, a jeho kolega Marek Kratochvíl vycházeli z mapování a analýzy pozemkových reliktů v katastru, které jsou primárně v majetku města, a často jsou tak jediným nástrojem k rychlé změně.

Krajinné relikt - historická síť cest, historické vodní toky a vodní plochy, historicky mokré louky, sady a další přírodní i kulturní relikt - představují potenciál pro posílení struktury, identity a obyvatelnosti krajiny. Mohou přispět k rozvoji rekreačního zázemí pro obyvatele a ke zvýšení odolnosti proti změně klimatu. Zadáním projektu bylo zpracování analýzy a strategie krajinných reliktů pro město Příbram a okolní krajinu a stanovit potenciál jejich obnovy a možného propojení.

Co jsou krajinné relikt

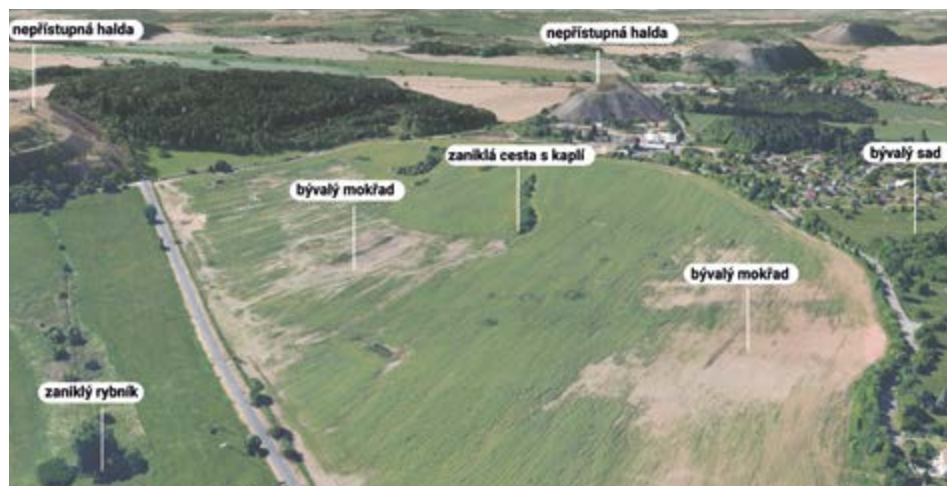
Krajinné relikt jsou hmotné i nehmotné stopy minulosti, které z různých důvodů ztratily svoji funkci, zanikly nebo nejsou přístupné, ale zůstávají určitým způsobem zapsány do stavu dnešní krajiny buď fyzicky, nebo katastrálně. Vypovídají o kulturním a přírodním využití krajiny. Často jsou stále ve vlastnictví obce a mají významný potenciál posílit identitu a bezmotorové propojení sídla a krajiny a stát se multifunkčním nástrojem v boji proti klimatickým změnám.

POZÚSTATKY CÍSAŘSKÝCH OTISKŮ

Analytická část se soustředí na dvě oblasti - analýzu krajinných reliktů (zaniklé cesty, prostor pro vodu a ostatní zaniklé krajinné relikt) a rozbor současné cestní sítě (prostupnost a zelenou infrastrukturu). Základ současného příbramského katastru sahá téměř 200 let nazpět k tzv. císařským povinným otiskům stabilního katastru. Přestože se krajina za tu dobu dramaticky proměnila, mnoho původních hranic parcel zůstává v dnešních katastrálních mapách stále zakresleno, většinou ale neodrážejí jejich dnešní využití.

V důsledku změny hospodaření během 20. století došlo k zániku většiny polních cest, které dnes chybí pro potřeby bezmotorového pohybu obyvatel, posílení biodiverzity a struktury krajiny. Analýza zmiňuje, že v rámci širšího řešeného území bylo nalezeno 465 km zaniklých cest. Data o zaniklých mokřadech jsou zase důležitá např. při rozhodování o dalším urbánním rozvoji nebo lokalizaci vhodných míst pro obnovu tůň a mokřadů. Studie se věnuje také stromoradím: „V Příbrami dnes existují pozůstatky alejí, které však dožívají, nebo jsou narušeny. V rámci analýzy je předložen jejich stav a je možné navrhnout, které části lze obnovit nebo doplnit.“ Jako příklad zmiňuje funkční historickou alej směrem na Květnou, která je v současnosti přístupná pouze nebezpečným přecházením přes silnici Evropská.

Kulturní dominantu města, Svatou Horu, obklopuje historický sad, jehož obnova již roky probíhá (mj. pod vedením Woutera Verleureho). Několik historických sadů, neudržovaných a zarůstajících, se pak nachází u městského hřbitova poblíž křižovatky Jinecká a Dobříšská. Se Svatou Horou pak souvisí i zmapování poutních stezek, které sem v minulosti vedly jako např. trasa z Březnice lemována renovovanými výklenkovými kaplemi. Příbram je zároveň cílovým místem nové evropsky významné stezky Via Nova propojující Česko, Rakousko a Německo. V současnosti však

Projevy nedostatečné integrace prvků do krajiny. Krajinné relikt v blízkosti Hájů.

Některé aleje se sází znovu.

chybí její ucelené trasování na celém českém území, zatímco ve zbylých zemích je trasa již funkční. „Příbram má potenciál navázat kontakt s ostatními zeměmi při návrhu trasy, a posílit tak návštěvnost města a svoji pozici jako jednoho z nejdůležitějších poutních měst v ČR,“ rozšiřuje autorská dvojice záběr i na přeshraniční spolupráci.

Místní historii odrážejí industriální a důlní relikty. Těžně věže a průmyslové komíny nabízejí využití jako orientační body nebo útočiště ptáků. „Haldy, které jsou v současnosti většinou nepřístupné, mohou být přeměněny na rekreační oblasti nebo turistické atrakce. Totéž platí pro industriální relikty, jež mohou být připojeny do regionálních cyklistických a pěších tras, jako je tomu v případě staré železniční tratě mezi Tochovicemi a Orlíkem, která byla začleněna do cyklotrasy Středočeského kraje,“ poskytuje dokument další náměty.

Historická alej na Květnou.

CESTY: OBNOVA STARÝCH, VYBUDOVÁNÍ NOVÝCH

Jak stojí v úvodu návrhové části dokumentu, představuje výchozí rámec pro návrhy konkrétních opatření tzv. koncepce prostupnosti: „Jednotlivé tahy představují principy bezmotorové prostupnosti, které vycházejí z přirozené morfologie terénu nebo propojují důležitá místa v Příbrami. Jejich funkčnost je narušena chybějícími částmi nebo bariérami, které mají dalekosáhlé důsledky na bezpečnost a kontinuitu bezmotorové cestní sítě a tím pohyb obyvatel a živočichů.“ Tahy jsou rozděleny jednotlivě podle prostupnosti na následující: podél vody, podél důlních relikvů, bezmotorové propojení města s okolní krajinou, poutní stezka, po krajinném hřebeni. Navrhovaná opatření předkládají, jakým způsobem je možné využít stávající parcely ke zlepšení prostupnosti a stavu krajinných relikvů, přičemž převážnou část tvoří pozemky v majetku města či státu.

Velký potenciál k doplnění sítě pro pěší či cyklisty mají podle studie již zaniklé cesty, jejichž obnovou dojde nejen ke zlepšení přístupnosti krajiny, ale také k propojení mezi obcemi a turistickými místy. Jejich znovuoživení by mělo začít (po přechozích fázích zpracování projektové dokumentace a podání žádostí o spolufinancování v grantových programech) vegetační vrstvou – výsadbou stromů a keřů, budováním záhonů. Projekt počítá i s aktivním zapojením místních obyvatel a instalací mobiliáře jako laviček, venkovního sportovního vybavení a informačních tabulí. „Teprve v závěrečné fázi se zvažuje, zda je nutné cestu zpevnit. Rozhodnutí závisí na zamýšleném využití a poptávce uživatelů. Je důležité pamatovat, že obnova historických cest má hlavně pozitivní dopad na krajinu a biodiverzitu a zpravidla nevyžadují zpevnění,“ vysvětlují autoři studie.

Z více než šedesáti návrhů obnovy již neexistujících cest dokument ve vizualizaci přibližuje téměř jeden kilometr dlouhou trasu na katastrálním území obce Kozičín, vedoucí ze vsi k Vysokopectkému rybníku. Jedná se o nejdelší souvislou zaniklou cestu v Příbrami s „vysokým potenciálem k vytvoření bezpečné rekreační cesty mezi lesoparkem a Brdami přes Kozičín“. Další možností rozvoje je pak budování nových cest, strategie jich obsahuje přes padesát. Příkladem je nová cesta za čistírnou odpadních vod, která by byla součástí propojení mezi Příbramí a Trhovými Dušňíky. „Tento projekt navazuje na zaniklou cestu a společně tvoří severní (chybějící) spojnicí podél údolí Příbramského potoka. Zpřístupnění této oblasti by mělo být součástí označení záplavové krajiny jako významného vodního biotopu v Příbrami,“ objasňuje návrh. Ve většině případů jsou ovšem nové cesty navrženy na místech, která nejsou ve vlastnictví města, což by znamenalo nutný odkup pozemků.

Strategie se zabývá i možnou stabilizací tzv. neoficiálních tras – nepotvrzených cest např. na loukách, které místní pravidelně používají. Protože nemají oficiální začlenění, hrozí, že při nových výstavbách nebudou brány v úvahu. Navrhuje rovněž zpřístupnění již existujících cest, ovšem omezených ploty a branami. Vyskytují se v průmyslových oblastech a tyto cesty patří obvykle soukromým vlastníkům. Kupříkladu jako chybějící článek v zeleno-modré centrální ose podél Příbramského potoka dokument zmiňuje spojení na trase Dvořákovo nábreží–Dolejší Obora (bývalým zahradnictvím Obora) a návrh upřesňuje: „Přístup čeká na realizaci za předpokladu, že jsou zpřístup-

něna a opravena stávající schodiště. Zahradnická společnost již není aktivní, nabízí se tedy možnost projednání.“

HALDY: KRÁSNÝ VÝHLED DO KRAJE

V další části se strategie věnuje pozůstatkům činností, kterými se intenzivně zabývaly předchozí generace. „Důlní relikty představují významnou část kulturního a průmyslového dědictví Příbrami. Například haldy jsou navštěvovány místními obyvateli i turisty, neboť nabízejí nádherný výhled na krajinu a části města. Turistický potenciál je ilustrován přítomností Hornického muzea Příbram na Březových Horách a nedávným rozvojem bývalé důlní oblasti Bytízu,“ nastiňuje studie směr možného rozvoje, opět s konkrétními doporučeními zpřístupnění některých hald (č. 6, 15) nebo těžebních areálů (šachty č. 15).

Chybějící bezmotorová komunikace mezi Příbramí a Brodem.

Během 60. let 20. století došlo k vzestupu pěstování ovocných stromů v České republice včetně Příbrami. Strategie mapuje všechny bývalé ovocné sady a identifikuje prioritní lokality pro jejich obnovu. Zaměřuje se především na oživení klíčového atraktivního místa – Svaté Hory, kde již probíhá revitalizace sadů. Sleduje i další zelené a parkové plochy v oblasti poutního areálu.

Do konceptu spadá také vytváření krajinných prvků revitalizací bývalých zemědělských cest.

Původně sloužily jako přístupové cesty k malým polím, ale kvůli jejich slučování do větších celků nyní většinou končí uprostřed velkého pole. Mohou být revitalizovány podobně jako jiné ztracené cesty s tím, že nevyžadují aktivní údržbu, což povede k růstu keřů a stromů podél těchto cest v otevřené krajině. Tyto malé krajinné prvky budou sloužit jako koridory pro biodiverzitu a zvýší ekologické propojení v zemědělské krajině.

V neposlední řadě se tvůrci strategie zabývali bezpečností či absencí přechodů přes silnice, železnici, řeky a potoky. „Navrhovaná místa jsou součástí hlavní koncepce a vyžadují zásah k zajištění bezpečného přechodu. Některé zásahy lze řešit úrovně, zatímco jiné jsou natolik nebezpečné, že je nutný mimoúrovňový přechod,“ doporučují. Mezi frekventovaná místa, kde nelze přejít bezpečně, se řadí např. spojení mezi lesoparkem Padák a areálem Nový rybník.

■ Stanislav D. Břeň

studio-relinkt

Jeho zakladateli jsou krajinářští architekti Wouter Verleure a Marek Kratochvíl. Během spolupráce v Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy společně vyvinuli metodiku pro mapování a obnovu zaniklých cest. Specializují se na strategii integrace krajinných prvků do systému zelené infrastruktury s cílem vytvořit udržitelné město, dobře propojené s okolní krajinou a dostupné pro člověka i přírodu.

Krajinné relikty. Zachovat, nebo využít pro novou výstavbu?

Hlavní téma Kahanu se věnuje krajinným reliktnům v Příbrami a jejím bezprostředním okolí. Jde o staré cesty, zákoutí, bývalé mokřady nebo sady. Mají být podle vás tyto krajinné prvky obnovovány a zachovány pro další generace, nebo by měly ustoupit spíše nové výstavbě a potřebám současné společnosti? A proč? Ptali jsme se příbramských zastupitelských klubů. Publikujeme odpovědi těch, které na výzvu redakce zareagovaly. Seřazené jsou abecedně od Z k A.

MONIKA PETROVÁ, SVOBODA A PŘÍMÁ DEMOKRACIE (SPD)

V této souvislosti je třeba si klást otázku, zda politika ovlivňuje územní plánování. Není pochyb o tom, že územní plánování ovlivňují politické strany, které se vždy dostanou k moci. Územní plánování slouží jako nástroj pro realizaci politických priorit. Často se stává, že v zastupitelstvu sedí developéři či ekonomové, kterým v očích zasvítí peníze jako u seriálové postavičky Strýčka Skrblika vždycky, když vidí investici. Ale bohužel někdy se může stát, že do investic a stavebních plánů hodí vidle sousedí pozemků či změna krajiny nebo schovaný dokument. Sousedům pozemků se po zveřejnění projektu nemusí líbit krajinný ráz či zvýšená dopravní situace po nastěhování obyvatel do nových staveb. Změnou krajiny je např. zvýšená biodiverzita živočichů a rostlin, hlavně takových, které jsou chráněné, a měl by se na základě těchto informací změnit územní plán. Nelze zavřít oči u různých ekologicky významných prvků či lokalit jako např. mokřad. Mluví se stále, jak se má zadržovat voda v krajině, že jsou častější období sucha a podzemní vody je málo a vlastníci studní jsou s vodou na hraně. Nelze tuto informaci ignorovat, ale pracovat s ní. Nemělo by se stavět na plochách, kde jsou tyto významné lokality. Státní fond životního prostředí finančně podporuje údržbu a nově vzniklé krajinné prvky. Jinde se budují nové tůň (mokřady) a na jiném území se likvidují z důvodu staveb. Dalo by se říct, že stát vyhazuje peníze z okna.

Kdyby se podporovaly mokřady, které už na území ČR jsou, nemusely by na některém území vznikat nové. Také se stává, že na území ČR mokřady jsou, ale určitá města či obce je nechťejí nahlásit, aby nemusely řešit změnu územního plánu a mohlo dojít k plánované zástavbě. Co se týče schovaných dokumentů (jako v jednom nejmenovaném městě ve Středočeském kraji), může se stát, že město prodalo developérovi pozemky za účelem stavby. A když vyšel ven projekt, tak se najednou našel dokument starý 15 let, že na tomto území byl vypracován posudek a našly se zde chráněné druhy a louka mokřadního typu. Nikdo to ale dále neevidoval, a proto si vedení města vždy myslelo, že oblast lze zastavit. Kde se mohla stát chyba? Proč tuto skutečnost nikdo neevidoval? Je to chyba zákona či lidská hloupost? Město na základě těchto pochybení si nechalo vytvořit posudky a s posudky chtělo přes Odbor životního prostředí vyřešit hranici mokřadu a tím zajistit zastavitelnou plochu, která by tento ekologicky významný prvek nezničila. Nastal ale problém, že úřad nechce mokřad zaregistrovat. Což městu komplikuje změnu územního plánu.

Pohled na důlní věž v uzavřeném areálu.

Foto: studio-relinkt

Jak je možné, že v rámci zemědělských dotací lze mokřad zaregistrovat přes AOPK snadno, aby měl zemědělec mokřad zaevidovaný v ploše, kterou obhospodařuje, ale žadatel město nemá nárok při jasně daných posudcích mít mokřad zaevidovaný?

Těchto otázek a mnoho dalších teorií lze vidět po celé ČR. Je potřeba se ozvat, a ne vše zamést pod koberec. Závěrem bych chtěla říct, že každý občan, který jde k volbám, by měl znát seznam kandidátů strany, kterou volí, protože díky hlasům se tito nevhodní kandidáti dostávají k moci.

MARKÉTA ŠKODOVÁ, SPOJENCI – TOP 09, STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, POLITICKÉ HNUTÍ HLAS, SOS PŘÍBRAM A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI

Letní vydání Kahanu se věnuje tématu, které je možná na první pohled nenápadné, ale o to zásadnější – obnově a ochraně krajinných reliktnů. Jedná se o pozůstatky kulturní krajiny, které kdysi utvářely charakter našeho území: historické cesty, tůň, vodní toky, staré sady či mokřady. Tyto prvky nejsou pouhými zbytky minulosti, ale aktivními nositeli hodnot – kulturních, ekologických i společenských.

Modrozelená infrastruktura, částečně založená na krajinných reliktech, a zodpovědný rozvoj území se nejen nevylučují, ale naopak by měly vznikat ruku v ruce jako dva doplňující se prvky moderního plánování. Pokud má být nová výstavba dlouhodobě udržitelná a kvalitní, musí už od počátku počítat s vodními prvky, zelení, stromy, ale i s přírodními procesy, které pomáhají zvládat suchu, vedro nebo přívalové deště.

Modrozelená infrastruktura tedy není luxusem navíc, je základem zdravého a funkčního prostředí pro život. Když je od začátku promyšleně začleněna do územního rozvoje, nepřináší jen ekologické benefity, ale i estetickou hodnotu, příjemné veřejné prostory a vyšší kvalitu života pro obyvatele. Takový přístup není brzdou rozvoje. Je jeho předpokladem.

Krajinné relikty si tedy zaslouží nejen zachování, ale i citlivou obnovu. Proč? Protože plní funkce, které současná společnost často hledá složitě a nákladně: zadržují vodu v krajině, podporují biodiverzitu, snižují dopady klimatických změn, poskytují prostor pro rekreaci i vzdělávání. A zároveň uchovávají paměť místa – krajinu, jakou znali naši předkové.

To ovšem neznamená, že se máme obracet zády k rozvoji. Naopak: rozumný rozvoj a ochrana krajinných reliktnů se nevyklučují. Musíme ale hledat rovnováhu. Nová výstavba by měla respektovat historickou strukturu krajiny a vnímat tyto prvky jako příležitost, ne překážku. Mnohé evropské obce už pochopily, že právě začlenění těchto prvků do moderní výstavby zvyšuje kvalitu života i hodnotu prostředí. Naše krajina má svou paměť. Nechme ji mluvit i k budoucím generacím.

JAN HEJHAL, ODS PŘÍBRAM

V Příbrami najdeme spoustu míst, která jsou tichými svědky toho, jak vypadala krajina dřív – staré cesty, ovocné stromy na mezích, aleje, zarostlé sady nebo třeba louky u Litavky. Možná kolem nich chodíme každý den, aniž bychom si uvědomili, že právě tyto „obyčejné“ kouty

mají velkou hodnotu. Tyto pozůstatky původní krajiny nejsou jen hezkou vzpomínkou na minulost. Mají co nabídnout i dnes - a hlavně do budoucna. Pomáhají ochlazovat město, zadržují vodu v krajině, poskytují útočiště zvířatům i rostlinám. Jsou to místa, kde se člověk může na chvíli zastavit, projít se, vydechnout. Když se nad tím zamyslíme, právě tato zákoutí dělají město příjemnějším k životu.

V Příbrami máme pořád velké štěstí, že se mnohé z těchto prvků dochovaly - třeba cesty mezi Březovými Horami a Svatou Horou, staré sady u Orlova, louky kolem Drkolnova nebo trasy podél Litavky. A namísto toho, abychom je nechali zarůst nebo zastavět, můžeme je obnovit a zapojit do života města. Vzniknou tím přírodní stezky, místa k odpočinku nebo prostě jen krásné kouty, kam si člověk může jít vyčistit hlavu.

Často slyšíme, že město se musí rozvíjet, stavět nové domy, silnice, parkoviště. A to je samozřejmě pravda - potřebujeme bydlet, žít, fungovat. Ale není nutné, aby rozvoj znamenal likvidaci všeho starého. Právě naopak. Když se spojí nové s tím, co už tu bylo, vzniká místo, které má duši. Krajinné relikty můžou být součástí nových čtvrtí, sloužit jako zelené pásy mezi domy nebo jako místa, kde si lidé připomenou, jak vypadala příroda jejich předků.

Příbram má silný příběh - hornický, duchovní i krajinný. A právě krajina je něco, co tu s námi žije dál. Když se o ni budeme starat, nezachováme jen kus minulosti. Vytvoříme lepší a zdravější prostředí pro sebe, pro naše děti i pro město samotné.

JAN KONVALINKA, ANO 2011

V otázce zachování krajinných relikтів máme poměrně jasno. Jejich obnova je jednoznačně dobrá věc. A to z mnoha důvodů. Kdybych měl zmínit jen jejich základní okruhy, byla by to kulturně-historická hodnota, ekologický přínos, estetický a rekreační význam, vzdělávací a výchovný potenciál a v neposlední řadě třeba i ekonomický a turistický rozměr.

V každém na první pohled hůře rozpoznatelném detailu, třeba v zarostlé mezi, staré polní cestě, zapomenuté studánce nebo alejích podél cest se skrývá nějaký odkaz na minulost. Historické krajinné relikty nejsou jen jakési zbytky starého hospodaření. Jsou to živé artefakty, které vyprávějí o vztahu člověka k půdě, vodě, přírodě i ke společnosti samotné. Jejich zachování a obnova není nějaký staromilský nostalgický rozmar, jak by si mohl někdo myslet. Historické krajinné prvky nám pomáhají číst v krajině. Ukazují nám, jak lidé v minulosti hospodařili, jak chránili půdu před erozí, kde

vedly obchodní cesty, jak fungoval každodenní život.

Historická krajina má svou zvláštní estetickou hodnotu. Aleje, úvozy, zídky, pěšiny a další zapomenutá místa vytvářejí jedinečného „*ducha krajiny*“. Ta pak umí lákat turisty, fotografy nebo jen lidi jdoucí na procházku. Pěkně obnovené a udržované krajinné prvky dokáží mít i slušný turistický potenciál v případě, že se správně a promyšleně komunikují.

Je nesmírně důležité pečovat o historickou krajinu. Je to něco jako pečovat o naši minulost, o unikátní paměť jednotlivých míst. Dobré je mimo jiné i to, že obnova starých cest, údržba mezí nebo výsadba tradičních alejí rozhodně nemusí být vůbec nějak nákladná. Je určitě dobře, že jsme navázali spolupráci s lidmi ze studia-relinkt. Spolu s nimi budeme postupně realizovat obnovu jednotlivých prvků. Začneme těmi snadnějšími a méně nákladnými, bude-li naše společné konání úspěšné, pustíme se i do složitějších projektů.

■ Rubriku zpracoval:
Stanislav D. Břeň

**AMBER
PLASMA**

**Získej
fin. náhradu
900 Kč
za každé darování**

**Daruji krevní
plazmu a pomáhám
zachraňovat
životy**

Miroslav
pravidelný dárce

www.amberplasma.com | nám. T. G. Masaryka 3, Příbram

inzerce

Popovídat si s legendami příbramské rally je pro fanoušky vždy zajímavé zpestření

Rally Příbram se letos pojede již po čtyřiačtyřicáté, jako memoriál jejího zakladatele a dlouholetého organizátora Antonína Bergera. Za její přípravou stojí i v tomto roce tým nadšených příznivců motorsportu. „Soutěž si za léta svého trvání vybudovala jméno nejen mezi fanoušky rally v České republice, ale i v zahraničí, což je pro nás velké ocenění,“ říká předseda organizačního výboru Petr Šefr.

Petr Šefr, Rally Příbram

LETOS SE KONÁ 44. ROČNÍK PŘÍBRAMSKÉ RALLY. CO POVAŽUJETE ZA NEJVĚTŠÍ ÚSPĚCHY TÉTO SOUTĚŽE V HISTORII?

Asi největším úspěchem je samotná existence dlouhé historie soutěže. Letos pořádáme již 44. ročník Silmet Rally Příbram a je skvělé, že se mým předchůdcům i našemu týmu podařilo tuto tradici udržet a každý ročník uspořádat. Za devizu považuji také to, že se na našich tratích proháněla řada zvoucňích jmen rallyového sportu a že právě díky soutěži vznikla na Příbramsku silná základna jezdců, k nimž se řadí například Milan Dolák, Václav Blahna, Pepa Peták a Honza Černý. V minulosti bychom ale našli další zvoucňá jména. Ne nadarmo se o Příbrami říká, že je líní rallyových jezdců. Soutěž si za ta léta vybudovala jméno nejen mezi fanoušky rally v České republice, ale i v zahraničí, což je pro nás velké ocenění.

PŘIPRAVILI JSTE PRO LETOŠEK NĚJAKÉ NOVINKY ČI ZMĚNY PRO ZÁVODNÍKY A DIVÁKY?

Oproti loňskému ročníku došlo především ke změnám ve směru průjezdu rychlostních zkoušek. Opět jsme zařadili oblíbený dublovický skok. Na čtyřech tratích z celkových osmi erzet jsme připravili šest oficiálních diváckých míst. Novinkou letošního ročníku je rovněž návrat Shake Downu. Tato testovací rychlostní zkouška se v rámci soutěže pojede po delší době, a to den před hlavním závodem v pátek 25. července. Jako každý rok se fanoušci mohou těšit na tradiční předstartovní show na náměstí T. G. Masaryka, která proběhne také

v pátek od 19.00 a kde se veřejnosti představí vybrané posádky.

KTERÁ ZAJÍMAVÁ JMÉNA SE OBJEVÍ NA STARTU LETOŠNÍHO ROČNÍKU?

Elektronické přihlášky jsme spustili teprve v době rozhovoru, takže zatím nemáme přihlášené jezdce a ani potvrzené zvoucňé rallyové jméno. Letos jsme ovšem registraci otevřeli výrazně dříve než v minulých letech, takže na přihlášení zbývá dostatek času.

TERMÍN AKCE JE 25. A 26. ČERVENCE. KUDY Povedou trasy?

Shake Down se pojede mezi obcemi Jablonná a Jelence. Trasy jednotlivých rychlostních zkoušek budeme moci zveřejnit až 20. července o půlnoci. Důvodem je ochrana místních obcí – abychom předešli situacím, kdy si někteří „závodníci“ chtějí tratě zkoušet předem nanečisto.

Seznamovací jízdy soutěžních posádek proběhnou 24. a 25. července. Ty musí probíhat výhradně za dodržení pravidel silničního provozu. Každá posádka smí projet jednu erzetu maximálně třikrát a ve voze musí mít námi instalovanou online GPS jednotku. Naši dispečeri přes ni sledují počet průjezdů i dodržování rychlostních limitů.

JAK BUDE ZAJIŠTĚNA BEZPEČNOST NA TRATI?

Bezpečnostní zajištění příbramské rally udržujeme na velmi vysoké úrovni. Pro diváky jsou připravena oficiální divácká místa v bezpečných zónách. Co se týká bezpečnosti posádek, je naší povinností zajistit u každého startu rychlostní zkoušky přítomnost rychlé

44. Silmet Rally Příbram

Kdy: 25. a 26. července 2025
Start a cíl: nám. T. G. Masaryka
Více na: rally-pribram.cz

záchrané služby s lékařem záchranářem, voprošřovací skupiny a hasičů. Prostřednictvím GPS jednotky naši dispečeri v reálném čase sledují polohu a rychlost každého vozu a v případě nehody i rychlost v okamžiku nárazu. Vše je koordinováno z centrálního dispečinku, který má spojení na vedoucí rychlostní zkoušky, radiobody, záchraná vozidla a na více než tři sta traťových komisářů rozmístěných podél tratí. Bez jejich nasazení by soutěž nemohla proběhnout. Veškeré zásahy probíhají ve spolupráci s hlavním lékařem soutěže, který patří k dispečinku a podle potřeby koordinuje další lékařskou pomoc s týmem přímo na místě. V této souvislosti bych chtěl požádat všechny diváky, aby respektovali pokyny pořadatelů. Výrazně tím přispějí k celkové bezpečnosti soutěže.

KROMĚ SAMOTNÝCH RYCHLOSTNÍCH ZKOUŠEK JE DIVÁCKY ATRAKTIVNÍ START A CÍL NA NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA. JAK BUDE LETOS VYPADAT?

Stejně jako každý rok chystáme na náměstí T. G. Masaryka tradiční předstartovní show. V tuto chvíli připravujeme doprovodný program, jehož konkrétní podobu ladíme. Organizace rally trvá zhruba osm měsíců. V prvních

Foto (3×): Rally Příbram

Na příbramskou rally každoročně dorazí přes 75 000 diváků.

”

fázích se věnujeme klíčovým věcem, bez kterých by se soutěž nemohla uskutečnit. Jde především o tratě, bezpečnost a potřebná povolení. Doprovodný program je třešničkou na dortu, kterou řešíme až poslední dva měsíce před startem.

SOUČÁSTÍ PROGRAMU JE I BESEDA S JEZDCI RALLY LEGEND. O CO SE JEDNÁ?

Besedu s jezdci v pravém slova smyslu sice nepořádáme, ale už třetím rokem mezi nás pravidelně chodí Pavel Schovánek, který ochotně odpovídá na dotazy především z historie rally. Starší fanoušci si jistě vzpomenou na slavnou posádku Blahna-Schovánek. Spolu s ním bývá přítomen i Vašek Filip, dlouholetý pořadatel příbramské rally, který má v paměti řadu detailů ze samotných začátků soutěže. Pro fanoušky je to vždy příjemné a zajímavé zpestření.

KDO SE NA ORGANIZAČNĚ NÁROČNÉ AKCI PODÍLÍ?

Máme organizační výbor, kterému předsedám, čítá jedenáct členů. K nim patří i mé dvě dcery a moje partnerka - rodinná pomoc je pro mě v tomto směru neocenitelná. Ředitelem samotné soutěže je Pavel Štípek z Pačejova, spolu se svým synem jsou členy výboru. Součástí týmu je úspěšný příbramský závodník v rally a sidencarcrossu Pepa Peták. Zbytek výboru tvoří stejní nadšenci jako my, kteří do přípravy akce dávají srdce. Když vše vypukne, je potřeba více než 400 lidí. Podílejí se na zajištění celé soutěže od bezpečnosti až po zázemí. Bez nich by realizace tak rozsáhlé akce vůbec nebyla možná.

Když se ohlédnu zpět, za uplynulých 43 ročníků se na organizaci rally podílely desetitisíce lidí. Seznam by byl opravdu hodně dlouhý a nerad bych na někoho zapomněl, takže nebudu vybírat jen některé. Jedno jméno ale určitě zmíním - otce Rally Příbram a dlouholetého organizátora Antonína Bergera seniora. Právě na jeho počest nese naše soutěž oficiální název 44. Silmet Rally Příbram - Memoriál Antonína Bergera.

Historie Rally Příbram

Rally Příbram patří mezi tradiční motoristické podniky v České republice s historií sahající až do roku 1979. Vznikla jako součást tehdejších podniků mistrovství republiky a v průběhu desetiletí se stala důležitou součástí domácí rallyové scény. Díky členitému a technicky náročnému profilu silnic v okolí Příbrami a v Povolavě si soutěž získala oblibu nejen mezi domácími jezdci, ale i mezi fanoušky, kteří každoročně sledovali souboje špičky českého rally sportu. V průběhu své existence prošla soutěž řadou proměn - jak co do trasy a zázemí, tak i organizačního vedení. Několikrát byla zařazena do seriálu Mistrovství České republiky v rally, přičemž v některých ročnících šlo dokonce o finálový podnik sezony.

RALLY FINANČNĚ PODPORUJE I MĚSTO PŘÍBRAM. NAPŘÍKLAD V ROCE 2021 SE ALE AKCE NEKONALA Z DŮVODU NEDOSTATKU FINANCI. Z JAKÝCH ZDROJŮ RALLY FINANCUJETE A JAK OBTÍŽNÉ JE ZÍSKAT PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY K JEJÍ REALIZACI?

Bez podpory našeho mateřského města by se rally pravděpodobně nekonala, je jejím významným partnerem. Jsem velmi rád, že nám jeho zástupci vycházejí vstříc - nejen finančně, ale i při samotné organizaci soutěže. Dalším důležitým partnerem je Středočeský kraj. I když je tato podpora pro nás cenná, pokrývá jen menší část celkového rozpočtu. Pokud

se nepodaří zajistit zbytek financí z dalších zdrojů, raději soutěž zrušíme, než abychom museli šetřit například na bezpečnosti - což byl právě případ roku 2021. Zásadní část rozpočtu tvoří příspěvky našich partnerů a sponzorů - místních firem jako Silmet, DFC, Toyota Dolák, Action BO - Oil či Repas, ale i partnerů z širšího okolí, například společnosti Samsung, Enteria či Best. Významným příjmem je i startovné soutěžních posádek, které pokrývá nemalou část celkových nákladů.

KOLIK ČINÍ ROZPOČET JEDNOHO ROČNÍKU?

Rozpočet letošního ročníku je zhruba tři miliony korun.

JAK SE PODLE VAŠEHO NÁZORU, I Z POHLEDU ORGANIZÁTORA, ZMĚNILA CELKOVÁ SITUACE V MOTORSPORTU V POSLEDNÍCH LETECH?

Z pohledu organizátora je stále obtížnější najít vhodné tratě pro rychlostní zkoušky, a to ze dvou hlavních příčin. Tou první je technický

Petr Šefr

V rámci Rally Příbram působí jako předseda organizačního výboru. Kolem soutěže se pohybuje již od roku 2004, od roku 2014 je předseda organizačního výboru soutěže. Mimo sport podniká v Příbrami v oblasti reklamy a tisku.

vývoj současných soutěžních vozů. Mají jinou konstrukci, výkonnější motory, lepší podvozky i pneumatiky. Proto už nelze využít některé RZ, které se jezdily třeba před deseti lety v okolí Příbrami. Průměrné rychlosti by totiž přesahovaly bezpečnostní limity.

Druhým důvodem je neochota některých obcí pustit závod do svého katastru. Často nejde o názor jejich zástupců. Někdy stačí jeden nespokojený občan, který ani nemá k místu trvalý vztah. Obce se pak raději rozhodnou akci neumožnit, aby předešly problémům. Současně bych ale rád vyzdvihl vynikající spolupráci s obcemi Vrchotovy Janovice, Vojkov, Křečovice, Osečany, Prosenická Lhota, Sedlčany, Dublovice, Borotice, Drevníky a Drhov. Jejich přístupu si opravdu vážíme a budeme moc rádi, pokud nám zachovají přízeň i v budoucnu. Podpora těchto obcí je klíčová pro pokračování rally.

JAK UŽ BYLO NAZNAČENO, AUTOMOBILOVÉ ZÁVODY VE VEŘEJNÉM PROSTORU BUDÍ ROZPORUPLNÉ REAKCE - S OHLEDEM NA BEZPEČNOST, EMISE NEBO OMEZENÍ DOPRAVY. JAKÝ JE VÁŠ ARGUMENT NA PODPORU OBDOBŇNÝCH SOUTĚŽÍ?

Pořadatel akce se základnou sportovců a fanoušků téměř vždy v určitém ohledu někoho omezí. Všichni máme své zájmy a každému vadí něco jiného - můžete se cítit omezen a zároveň, vědomě či nevědomě, omezovat druhé. Je to o vzájemné toleranci. Pokud mezi lidmi zmizí, nezanikne jen rally jako krásný sport, ale doplatí na to i řada dalších společenských či kulturních akcí. Proto bych uvítal, kdybychom se snažili být k sobě ohleduplní, a to i k těm, kteří organizují akce nepatřící právě k našemu šálku kávy. Přesto dělají něco smysluplného pro ostatní.

CO BY MOHLO PŘILÁKAT VÍCE DIVÁKŮ, SPONZORŮ NEBO MLADÝCH JEZDCŮ K MOTORSPORTU?

Přesný recept neznám, ale určitě by pomohl větší zájem médií. Motorsport je bohužel finančně náročný koníček a kvůli technickým a fyzickým nárokům není pro každého. Právě proto je pro mladé jezdce často těžké vůbec začít. Na druhou stranu má stále silnou fanouškovskou základnu. Jen na naší rally každoročně dorazí přes 75 000 diváků. Silná návštěvnost je důkazem, že zájem veřejnosti motorsport stále má.

■ Stanislav D. Břeň

Začala druhá etapa rekonstrukce ulice Na Leštině

Ulice Na Leštině bude několik měsíců neprůjezdná, v pondělí 2. června začala druhá etapa kompletní rekonstrukce. Za téměř 22 milionů korun bez DPH ji provede společnost 1. SČV.

V následujících měsících bude pro veškerou dopravu uzavřena ulice Na Leštině, kde v pondělí 2. června byla zahájena druhá etapa kompletní rekonstrukce. Rekonstrukce se týká oblasti od křižovatky s ulicí Bytízská až po křižovatku s ulicí Žižkova.

„Stejně jako v první etapě rekonstrukce i tentokrát proběhne obnova vodovodu, splaškové i dešťové kanalizace, výměna povrchů silnice i chodníků, obnova veřejného osvětlení, instalace polozapuštěných kontejnerů a úprava parkovacích stání,“ přiblížil rozsah prací starosta Jan Konvalinka.

Práce omezí místní občany na několik měsíců, ovšem výsledkem bude zcela nová ulice. „Po dobu rekonstrukce nebude možné plně využívat parkoviště u Spartaku, které bude z části uvolněno pro účely stavby. Pro rezidenty z oblasti jsme vyjednali několik volných míst na parkovišti pod Svatou Horou. O tom, za jakých podmínek bude možné toto parkoviště využívat, byli obyvatelé lokality informováni,“ doplnil informace 1. místostarosta Vladimír Karpíšek.

Do veřejné zakázky se přihlásilo celkem sedm účastníků. Hodnocena byla nejen nabídková cena, ale také environmentální a sociální kritéria. Realizaci vysoutěžila a provede společ-

Výkopové práce na křižovatce ulic Bytízská a Na Leštině.

Foto: Stanislav D. Břeň

nost 1. SČV, která realizovala také první etapu rekonstrukce ulice Na Leštině. Vítězná nabídková cena je 21 954 573 korun bez DPH, což je o zhruba 11 milionů korun méně, než byla cena předpokládaná.

■ Eva Švehlová
Městský úřad Příbram

Občané se mohou vyjádřit k lokalitám vhodným pro bytovou výstavbu

Město zaznamenává dlouhodobý zájem investorů, nyní jsou vytipované lokality pro možnou výstavbu, kdy jde především o podporu konceptu „města krátkých vzdáleností“.

Foto: Stanislav D. Břeň

V rámci spolupráce se společností Frank Bold Advokáti jsou v Příbrami vytipovány lokality, ve kterých by se v budoucnu mohla rozvíjet bytová výstavba s tím, že jde o lokality,

které podporují koncept krátkých vzdáleností. Primárně se tedy jedná o lokality, kdy by výstavbou došlo k zahušťování centra města a oblastí v docházkové vzdálenosti od něj. Toto má za cíl efektivnější využití stávající infrastruktury, nižší náklady na údržbu veřejných prostranství v přepočtu na obyvatele nebo např. oživení místních služeb a obchodu. Odborné studie ukazují, že teprve při hustotě alespoň 100 obyvatel na hektar začíná fungovat koncept „města krátkých vzdáleností“ a vytváří se přirozené pěší vazby.

Zpracovaná analýza potenciálu území ukazuje, že kompaktní zástavba v centru a jeho okolí by obyvatelům nabízela: lepší dostupnost služeb a obchodů, menší závislost na automobilové dopravě, živější veřejný prostor, větší bezpečnost, silnější komunitu a sociální vazby. K rozvoji města je zpracovaný materiál v kvě-

novém vydání zpravodaje Kahan (k dispozici na webu 1url.cz/eJieq). K tématu výstavby a preferovaných lokalit se mohou občané vyjádřit prostřednictvím dotazníku na webu bit.ly/dotaznik-rozvoj-pribram, a to do konce července letošního roku.

Dotazník

■ Eva Švehlová
Městský úřad Příbram

Divadlo A. Dvořáka Příbram

LETNÍ SCÉNY

Autor Milan Uhde, Miloš Štědroň | Režie Milan Schejbal

BALADA PRO BANDITU

26. 8. 2025 | 20.00

Lesní divadlo Na Skalce Nové Podlesí u Příbrami

28. 8. 2025 | 19.00

Skanzen Vysoký Chlumec

Režie Petr Hruška

FIGARO

29. 8. 2025 | 20.00

Nádvoří Zámku Březnice

4. 9. 2025 | 20.00

Lesní divadlo Na Skalce Nové Podlesí u Příbrami

Vstupenky již v prodeji. | divadlopribram.eu

Inscenace vznikly za podpory Středočeského kraje a MK ČR

MĚSTO PŘÍBRAM

 Almma®
ROLETY NEBO ŽALUZIE?

skončujte s vedrem
DOMA I V PRÁCI

objevte chytré
ŘEŠENÍ

- ✓ venkovní
ROLETY
- ✓ venkovní
ŽALUZIE
- ✓ screenové
ROLETY
- ✓ terasové
MARKÝZY
- ✓ garážová
VRATA

222 590 590

almma@almma.cz

almma.cz

Bronzové medaile pro mladé příbramské volejbalistky

Volejbalistky Baníku Příbram v kategorii U14 (mladší žákyně) vybojovaly 3. místo na mistrovství České republiky, které se konalo v Karlových Varech. V letošní sezoně se dařilo i dalším družstvům.

Příbramské mladší žákyně skončily na „republice“ třetí.

Foto: Baník Příbram

Závěrečného turnaje se zúčastnilo 16 nejlepších týmů z celé republiky, které mezi sebou měřily síly od 16. do 18. května. Klání bylo velmi vyrovnané a bojovalo se o každý míč. Naše hráčky vstoupily do turnaje zápasem proti tradičnímu rivalovi – týmu Nymburské Bomby. Po slibně rozehraném utkání jim však vítězství těsně uniklo v tie-breaku, který skončil poměrem 13:15. Následujících pět zápasů už ale proběhlo vítězně: děvčata porazila Volejbalové centrum nad Metují, Polanku nad Odrou, mistryně Středočeského kraje z Benátek nad Jizerou, tým Blue Tigers z Kopřivnice i domácí Karlovy Vary.

Tím si zajistily postup do semifinále, kde se utkaly s pražským Olympem. První set byl z naší

strany poznamenán nervozitou a respektem k soupeři, což se odrazilo v řadě nevynucených chyb. Přestože se ve druhém setu výkon zlepšil, na výhru to nestačilo. Zápas o bronz s Lokomotivou Plzeň byl dramatický až do posledního míče. V infarktovém tie-breaku se příbramské hráčky prosadily poměrem 15:13 a mohly se radovat z cenného 3. místa.

Poděkování patří celému týmu U14 za vynikající výkon, trenérce Lucii Valíčkové za vedení a rodičům za hlasitou a neutuchající podporu. Individuální ocenění si z turnaje odnesla kapitánka Agáta Zápotočná, která byla vyhlášena nejlepší podávající hráčkou turnaje.

Tým U14 hrál ve složení: Agáta Zápotočná, Viktorie Vohnoutová, Gabriela Pavlíčková, Lucie Koutová, Nela Kocmichová, Silvie Matulová, Tereza Eliášová, Ella Klímová, Petra Doležalová, Jana Levá, Apolena Posseltová.

Volejbalovému Baníku Příbram se v mládežnických kategoriích daří. Tým U16 A obsadil 2. místo ve Středočeském kraji, 10. příčku na mistrovství republiky a 17. místo v Českém poháru. Neztratily se ani nejmenší dívky. V kategorii červeného minivolejbalu se umístily na 2. místě v kraji (Viktorie Červená, Mariana Bodnárová), a v modrém dokonce na přičce první (Tereza Eliášová, Gabriela Pavlíčková a Apolena Posseltová). Viktorie Červená a Tereza Eliášová byly vyhlášeny nejlepšími hráčkami svých kategorií.

I ostatní dívčí týmy ukázaly volejbalovou Příbram ve velmi dobrém světle: Družstvo U14 B obsadilo 12. místo (ze 30 účastníků). Družstvo U16 B skončilo 10. v krajském přeboru (z 39 týmů) a 59. v Českém poháru (z 80 týmů). Dívky kategorie U18 obsadily 4. místo ve 2. lize U18 a tým U20 9. místo ve 2. lize U20. Ženy vybojovaly 7. místo v krajském přeboru.

Volejbalový oddíl Baník Příbram sdružuje přes 120 hráček, převážně v mládežnických kategoriích. Příští sezonu bude soutěžní volejbal hrát 10 týmů vedených 11 trenéry. Zdá se tedy, že volejbalových talentů a dobrých trenérů máme v Příbrami dost, jen nám stále chybí hala, kde bychom mohli trénovat a hrát celostátní soutěže.

■ Alice Matulová
Baník Příbram

Nebudujte svému dítěti digitální stopu

Nebudujte svému dítěti digitální stopu je projekt Policie ČR. Zaměřuje se na prevenci digitální stopy dětí od prenatálního stádia až do mladistvého věku. Cílem projektu je vzdělávat rodiče a šířit osvětu o sharentingu.

Sharenting je přílišné sdílení obsahu týkajícího se dětí, až 69% rodičů sdílí fotografie a jiné osobní údaje svých dětí veřejně v online prostředí. Informace o dětech jsou mnohdy již od ultrazvukových snímků, ty mohou obsahovat až překvapivě mnoho detailů (osobní údaje rodičky, identifikační údaje nemocnice, informace o plodu apod.)

Děti mají právo na budování si své vlastní digitální stopy, a měly by mít možnost rozhodovat o svém soukromí samostatně. Stejně jako stopy v písku prozradí, kudy jsme šli, i naše digitální

stopa ukazuje, kde jsme byli a co jsme dělali. Digitální stopy však nejsou zamést, často zůstávají navždy. Většina rodičů nesdílí informace s úmyslem uškodit, ale neuvědomují si dlouhodobé důsledky.

Sdílení osobních údajů může mít dlouhodobý dopad na bezpečnost a život dítěte, např. ztráta soukromí, možný vliv na vnímání vlastní hodnoty kvůli negativním komentářům, zneužití ke kyberšikaně či ke krádeži identity, fotografie mohou být upraveny a poté zneužity k vydírání. V budoucnu se prostě může dítě cítit ne-

příjemně, že jeho osobní údaje byly dostupné široké veřejnosti. Jakmile je informace zveřejněna jednou online, nad její další distribucí už nemáme plnou kontrolu. Rodiče by měli dítě nejen chránit, ale také respektovat jeho soukromí a měli by jít hlavně příkladem.

■ Monika Schindlová
Policie ČR Příbram

ZŠ Jiráskovy sady jako první v Příbrami přivítala projekt English4fun

Naše škola se jako první v Příbrami zapojila do projektu English4fun – zábavného a interaktivního týdne plného anglické konverzace s rodilým mluvčím. Děti si týden skutečně užily – čekaly na ně hry, týmová spolupráce, projekty, a především spousta angličtiny v přirozeném prostředí.

Lektor Johan Uggla shrnul své dojmy z pobytu na naší škole v následujícím textu: „Minulý měsíc jsem vedl svůj vůbec první anglický týden na ZŠ Jiráskovy sady v Příbrami – a byla to pro mě velmi pozitivní zkušenost. Jako profesionální rodilý mluvčí jsem v posledních letech navštívil mnoho českých základních a středních škol – velkých i malých, městských i venkovských. Většina z nich je si v mnohém podobná, ale některé se vyznačují mimořádně příjemnou atmosférou. A ZŠ Jiráskovy sady mezi ně rozhodně patří.

První dojem ze školy byl výborný – všichni zaměstnanci, se kterými jsem se setkal, byli milí a vstřícní. Dostal jsem veškeré potřebné materiály i podporu, a bylo mi jasně vysvětleno, kde se mám pohybovat a co mě čeká. Největším zážitkem pro mě ale byla pozitivní atmosféra a celková kultura školy. Ve sborovně panovala příjemná nálada a kolegové mě přivítali s úsměvem.

Studenti v mé třídě byli milí, motivovaní a chovali se velmi dobře. Mnozí mi psali, že se během týdne naučili nová slovíčka a získali větší jistotu v mluvení anglicky před ostatními. Co mě ale potěšilo nejvíce – pozitivní a přátelský přístup jsem zažil i u všech ostatních žáků, se kterými jsem se setkal na chodbách nebo během přestávek, napříč ročníky od 1. do 9. třídy. Věřím, že English4fun a ZŠ Jiráskovy sady v Příbrami čeká ještě dlouhá a úspěšná spolupráce.“

Pozitivní ohlasy zazněly i od našich žáků, kteří už se těší, až si celý týden s English4fun budou moci příští rok zopakovat.

■ Šárka Jendrušáková
ZŠ Jiráskovy sady

Lektor Johan Uggla (vpravo) se s našimi žáky setkal v projektu English4fun. Foto: ZŠ Jiráskovy sady

Příbramské Centrum slaví jubileum

Centrum sociálních a zdravotních služeb města Příbram slaví 1. července své 10. výročí. Za uplynulou dekádu se stalo nedílnou součástí komunitního života ve městě a oporou pro stovky klientů, kteří potřebují sociální nebo zdravotní péči. Významné jubileum bude připomenuto nejen slavnostním programem, ale především poděkováním těm, kteří se každý den podílejí na péči o druhé.

Narozeninový dort Centra sociálních a zdravotních služeb města Příbram.

Foto: CSZS

Myšlenka na vznik Centra se zrodila před deseti lety z iniciativy tehdejší místostarostky Aleny Ženíškové, která přišla s vizí spojit zdravotní a sociální služby města do jedné profesionální organizace. Její nápad získal podporu tehdejšího starosty Jindřicha Vařeky a v roce 2015 se stal skutečností. Dnes na jejich vizi navazuje současné vedení města v čele se sta-

rostou Janem Konvalinkou, který rozvoj Centra podporuje.

Centrum nabízí široké spektrum činností – od pečovatelské služby, terénních programů, přes nízkoprahové denní centrum, azylový dům, odborné poradenství až po domov seniorů. V uplynulých letech si vybudovalo pověst profesionální a lidsky vstřícné organizace.

Deset let je významný milník. Za tu dobu jsme doprovázeli tisíce lidí v náročných životních situacích. Jsem hrdá na celý náš tým – bez jejich obětavosti, odbornosti a lidského přístupu by naše práce neměla takový dopad.

Oslavy výročí proběhly na začátku června, kde byl připraven kulturní program s poděkováním zaměstnancům i partnerům. Centrum tak chtělo nejen připomenout svou historii, ale i se chystá otevřít své dveře veřejnosti a ukázat, jak důležitou roli hraje v každodenním životě města.

Město si svého Centra velmi váží a jeho činnost dlouhodobě podporuje. „Centrum sociálních a zdravotních služeb je příkladem kvalitní veřejné služby. V době, kdy roste potřeba péče nejen o seniory a zdravotně znevýhodněné, je jeho existence nenahraditelná,“ uvedl starosta Jan Konvalinka.

Desetileté výročí je nejen důvodem k oslavám, ale i k zamyšlení nad budoucností. Centrum plánuje další rozvoj, reaguje na demografický vývoj i měnící se potřeby obyvatel. Nadále chce být místem, kde pomoc a důstojnost jdou ruku v ruce.

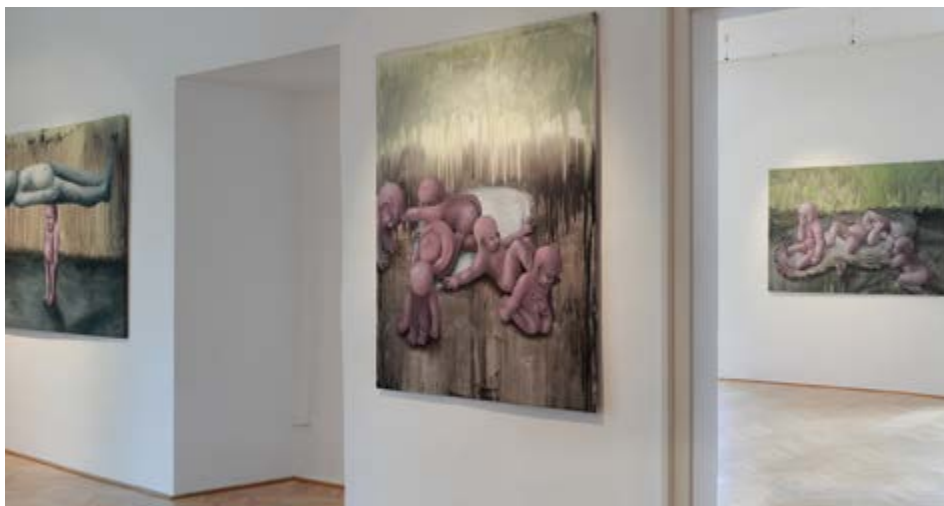
■ Barbora Vacková

Centrum sociálních a zdravotních služeb

Bond: Výstava Lilly Gombos odhaluje temné proměny bytí

Galerie Františka Drtikola Příbram představuje výstavu Bond slovenské umělkyně Lilly Gombos, která patří k nejmladší nastupující generaci slovenské výtvarné scény. Výstava potrvá do 12. září 2025, kurátorkou je Magda Danel.

Lilla Gombos vystavuje v příbramské galerii až do 12. září.

Foto: Martin Polák

Lilla Gombos je výraznou představitelkou současného slovenského malířství a multidisciplinární tvorby. V současnosti dokončuje magisterské studium na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě, kde pracuje pod vedením Rastislava Sedláčika a Mateje Fabiana v ateliéru 3EAM. Její tvorba zahrnuje média malby, objektu, kresby a site-specific instalace. Často reflektuje myšlenky posthumanismu, mezidruhové symbiózy, alienace a konceptu „weird“ estetiky.

Výstava se zaměřuje na tělesnost, transformaci a přechodové formy života. Autorka často pracuje s motivy, které se pohybují na hraně narativu a fyzické destrukce, inspirovanými subžánrem „body horror“. Tento přístup, populární zejména v kinematografii Davida Cronenberga, se zaměřuje na viscerální (útrobní) transformace, degeneraci a destrukci fyzického těla. Tyto procesy jsou spojovány s narušením běžných představ o tělesné integritě a identitě, což vytváří prostor

pro existenci neobvyklých, často groteskních forem života, které vyvolávají pocit odcizení a nejistoty.

Zobrazení světa a procesů v těle matky nese vyjádření hlubších významů týkajících se existence, vývoje a přechodu z jednoho stavu do druhého. Embryo či plod se zde stávají symboly pro nový začátek, nevědomost nebo jiné existenciální motivy, které rezonují s posthumanistickými tématy rozkladu tělesnosti a metamorfózy bytí.

Ve své práci se tak Lilla Gombos zaměřuje na fyzickou a symbolickou transformaci, která překračuje hranice lidského těla a identity. Tento přístup reflektuje širší otázky lidské existence, evoluce a ekologických krizí, které definují současnou éru antropocénu. V souladu s posthumanistickou filosofií, která odmítá tradiční humanistické představy o člověku jako výlučném středu světa, zkoumá autorka vztahy mezi druhy, hybridní identity a otázky mezidruhové symbiózy.

Výstava představuje součást cyklu výstav s názvem *Dítě*, jehož ústředním motivem je dítě či dětství. Do tohoto konceptu zapadá také souběžná výstava *Dědičná zvířena* Libuše Niklové a Petra Nikla.

■ Magda Danel

Galerie Františka Drtikola Příbram

Do Příbrami opět zamíří horníci z celé Evropy

Na začátku školních prázdnin se uskuteční tradiční Prokopská pouť, největší česká slavnost svého druhu. Tato historická akce každoročně přitahuje horníky, hutníky i návštěvníky nejen z České republiky.

O víkendu 5.-6. července se v Příbrami koná tradiční Prokopská pouť. Jedná se o největší a nejslavnější českou hornickou pouť, kterou každoročně doprovázejí různá kulturní vystoupení, kostýmované průvody, dobové scénky, pouťové atrakce a staročeské trhy. Hornické muzeum Příbram se k jejímu programu připojí v neděli 6. července.

Nedělní program zahájí průvod horníků a hutníků ve slavnostních uniformách, který v 9.00 vyjde z náměstí T. G. Masaryka směrem na Březové Hory, kde se poté uskuteční polní mše. Ve 14.00 se na nádvoří Ševčinského dolu odehrají dobové scénky na téma 150 let světového prvenství v dosažení hloubky 1000 m v dole Vojtěch, při kterých vystoupí Divadlo Tomáše Bílka a šermířský spolek Adorea. Vstup

do jednotlivých expozic včetně fárání do podzemí Hornického muzea Příbram bude po celý den za symbolickou korunu.

Počátky Prokopské pouti sahají hluboko do minulosti, kdy příbramští havíři oslavovali svého patrona sv. Prokopa. Tradice pouti byla obnovena v roce 1990. Dnes se jí účastní horníci a hutníci nejenom z České republiky, ale také zástupci partnerských baňských měst, hornických spolků a těžbařských organizací z dalších zemí Evropy.

■ Stanislava Charvátová
Hornické muzeum Příbram

Součástí budou také vystoupení na Ševčinském dole.

Foto: Hornické muzeum Příbram

Kdyby tisíc klarinetů: hudba místo zbraní, humor místo strachu

Divadlo A. Dvořáka Příbram uvádí výjimečný titul *Kdyby tisíc klarinetů*, hudební revue Jiřího Suchého a Jiřího Šlitra, která se stala ikonou české divadelní a hudební tvorby. Nová inscenace vzniká jako pocta této legendární autorské dvojici.

Revue *Kdyby tisíc klarinetů* je nejen hudebním zážitkem, ale i nadčasovým poselstvím o míru, lidskosti a umění. V inscenaci zazní nestárnoucí písně Jiřího Šlitra, Jiřího Suchého a také oblíbené melodie, které proslavil Waldemar Matuška. Diváci se mohou těšit na hity, jež se staly pevnou součástí české kulturní paměti.

Děj se odehrává ve světě, kde se zbraně mění v hudební nástroje a válku nahrazuje zpěv. Poetický, hravý a někdy až absurdní příběh vyzdvihuje sílu umění jako protiváhu lidské destruktivity. Nové nastudování klade důraz na živou hudbu, divadelní nadsázku a aktuální apel. Inscenace není jen vzpomínkou, ale i živou oslavou tvorby, která formovala několik generací diváků a dodnes neztrácí na síle ani aktuálnosti.

V hlavních rolích vystupují Jan Šmíd, Iveta Hlubučková, Jan Konečný, Helena Karochová,

Děj se odehrává ve světě, kde zbraně fungují jako hudební nástroje a zpěv nahrazuje válku. Foto: DAD

Martin Holzknicht, Anna Fixová, Monika Timková/Sára Černochová, Veronika Pichlerová, Michaela Krylová, Jaroslav Someš, Robert Ty-leček a další.

Hudebního nastudování se ujal Zdeněk Dočekal, který v inscenaci propojuje legendární melodie s energií živé kapely přímo na scéně. Režisér Milan Schejbal klade důraz na poetiku, hravost i aktuální společenský přesah.

Premiéry v Příbrami a v Praze se uskutečnily v polovině června. Na domovské scéně bude představení uvedeno zase po letních prázdninách, a to 10. září, 19. září, 1. října nebo 31. října.

■ **Miroslava Kozelková**
Divadlo A. Dvořáka Příbram

Novinky pro turisty: Brdoviny, Návštěvnická karta nebo vyhlídka u Lázu

S příchodem léta představila destinační agentura Turistická oblast Brdy a Podbrdsko několik novinek. Návštěvníci se mohou těšit na novou vyhlídku na vodárenskou nádrž Láz, digitální verzi Návštěvnické karty nebo na výpravu po trase Brdské hřebenovky. Před sezonou vyšel také zpravodaj Brdoviny.

Nová vyhlídková terasa u vodní nádrže Láz.

Foto: David Vančíšin

Turistická sezona v Brdech a Podbrdsku začíná naplno a region přichází hned s několika novinkami. První z nich je čerstvé vydání zpravodaje Brdoviny, který přináší tipy na výlety, kulturní akce, zajímavosti i praktické informace. Zdarma je k dispozici v informačních centrech, muzeích, galeriích a na dalších místech po celém regionu. Elektronickou verzi je možné stáhnout z webu brdyapodbrdsko.cz/data/99.pdf.

Další novinkou je digitální Návštěvnická karta, která nahrazuje loňskou papírovou verzi. Kartou je možné si zdarma stáhnout pomocí QR kódu do mobilu, aktivovat ji zakoupením vstupenky, suvenýru nebo ubytováním u jednoho z partnerů. Karta poskytuje slevy na vstupy a služby v regionu a zjednodušuje přístup k zážitkům a poznávání Brd i Podbrdsku. Více informací je dostupných na webu navstevnickakarta.cz.

Od této sezony je přístupná také vyhlídka na vodárenskou nádrž Láz, která vznikla ve spolupráci s Povodím Vltavy. Terasa nad vodní hladinou je zpřístupněna po nově značené zelené turistické trase.

Od loňska je otevřena Brdská hřebenovka, 120 km dlouhá trasa spojující atraktivní místa mezi Jílovištěm u Prahy a Spáleným Poříčím. Cesta vede přes Hřeben, vrcholy Plešivec, Tok a Praha, kolem Padrťských rybníků, vojenských reliktních a poutních míst. Lze ji projít jako vícedenní přechod nebo si ji rozdělit do kratších výletních úseků. Trasa je značena turistickým značením a novými směrovkami.

Karta ke stažení

■ **Stanislav D. Břeň**

S nádobami u domu je lidem třídění bližší

Rozšiřování projektu svozu tříděného odpadu přímo od domů, tzv. door to door, podporuje i komise pro životní prostředí, ekologii a zeleň ve městě. Věnuje se ale mnohým dalším environmentálním otázkám – od osvětových aktivit cílených na správné třídění odpadu po úsporná energetická opatření. Podrobně o nich informuje předsedkyně komise Barbora Daňhová.

Barbora Daňhová

CO VŠE MÁ KOMISE PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, EKOLOGII A ZELENĚ VE MĚSTĚ V GESCI?

Komise pro životní prostředí, ekologii a zeleň je poradním orgánem Rady města Příbram. Zabýváme se především ochranou a zlepšováním kvality života ve městě – ať už jde o zeleň, čistotu nebo odpadové hospodářství. Sledujeme investiční záměry z pohledu jejich dopadu na životní prostředí, posuzujeme žádosti o dotace, spolupracujeme na koncepčních dokumentech a věnujeme se také osvětovým aktivitám.

JAKÝMI PROBLEMATIKAMI JSTE SE V POSLEDNÍM OBDOBÍ ZABÝVALI?

Věnujeme se otázkám odpadového hospodářství. Ředitelka Technických služeb města Příbrami Irena Hofmanová nás informovala o realizaci projektu door to door. Pilotní fáze, kdy si o popelnice na tříděný odpad mohli požádat obyvatelé rodinných domů ve Zdaboři, se osvědčila a rozšiřuje se do dalších příbramských částí i osad – Žezic, Lazce, Kozičína, Orlova, Jerusalema, Jesenice a Zavržic. Koncem loňského roku komisi seznámila se Strategii odpadového hospodářství její zpracovatelka Martina Vrbová. Zároveň byla prezentována i zastupitelům města. Obsahuje dvě části – analytickou a návrhovou – a bylo doporučeno vypracovat akční plán postupných kroků k realizaci návrhů.

ČEHO SE TÝKAJÍ?

Uvedla bych následující: optimalizace systému odděleného sběru recyklovatelného komunálního odpadu; revize stanovišť a jejich dostupnost; doplnění nádob na papír, plast, sklo na všechna stanoviště; rozšíření sběru bioodpadu; rozšíření a zefektivnění provozu kompostárny; podpora domácího kompostování; informování a motivace obyvatel k účasti na systému odpadového hospodářství; zajištění energetického využití zbytkového komunálního odpadu; informování živnostníků o jejich zákonných povinnostech ve vztahu ke komunálnímu odpadu.

ČEMU DALŠÍMU SE V KOMISI VĚNUJETE?

Na komisi se také každoročně zabýváme posuzováním dotačních žádostí v oblasti ekologie a péče o zeleň. Seznamujeme se s investičními akcemi, které mají vliv na životní prostředí jako veřejné osvětlení, kanalizace v Kozičíně, kapacitnění čističky odpadních vod, odbahnění rybníků, revitalizace Čertova pahorku. Podrobně jsme diskutovali problematiku holubů ve městě a možné řešení – městské holubníky. Šlo by o regulaci populace městských holubů a jejich řízený chov s ekologickým a hygienickým přesahem. Ve městě lze díky holubníkům kontrolovaně odebírat vejce a nahrazovat je atrapy. Tím se přirozeně snižuje počet nově narozených holubů bez násilného zásahu nebo plošné likvidace. Holubi by hnízdili v holubnicích a neničili by fasády, střechy, budovy, okna a další památky. Snižilo by se množství jejich trusu a riziko přenosu nemocí, kterou mohou holubi roznášet.

OD LETOŠKA PLATÍ PRO VŠECHNY ČESKÉ OBCE POVINNOST TŘÍDĚNÍ TEXTILNÍHO ODPADU. V PŘÍBRAMI MOHLI LIDÉ VYUŽÍVAT KONTEJNERY NA TŘÍDĚNÝ TEXTIL JIŽ V MINULOSTI. DOŠLO K NĚJAKÝM ZMĚNÁM TĚTO SLUŽBY A JAK LZE ŘEŠIT SITUACE, KDY VZNIKÁ NEPOŘÁDEK U TĚCHTO NÁDOB?

Kontejnery na textil jsou v Příbrami umístěny dlouhodobě a provozuje je smluvní firma. Od začátku roku 2025 službu zajišťuje firma Dimatex na předem vytipovaných a městem odsouhlasených místech. Stará se o přistavení kontejnerů, hlídání čistoty v okolí kontejnerů a pravidelný bezproblémový odvoz textilního odpadu. Bohužel nepořádek kolem kontejnerů někdy vzniká, zejména pokud lidé odkládají textil mimo nádoby nebo nosí věci, které do nich nepatří. Řešením je kombinace kontroly, lepšího označení kontejnerů a osvěty obyvatel – i zde platí, že klíčem je informovanost a odpovědný přístup každého z nás.

V KVĚTNU V PŘÍBRAMI PROBĚHLA OSVĚTOVÁ AKCE S NÁZORNOU UKÁZKOU, CO VŠE NENÍ VYTŘÍDĚNO Z ČERNÝCH POPELNIC. JE PODLE VÁS NEDOSTATEČNÁ EDUKACE STÁLE PROBLÉM, NEBO JSOU PRO MOTIVACI KE TŘÍDĚNÍ ZÁSADNĚJŠÍ JINÉ FAKTORY?

Na základě schválené Strategie rozvoje odpadového hospodářství města Příbram a organizačních opatřeních detailního akčního plánu město plní informační aktivity a vzdělávání za účelem nakládání s odpady. Vzhledem k tomu, že máme stále rezervy v množství tříděného odpadu (cílem pro období 2025–2035 je recyklovat 60–70 procent objemu komunálního odpadu), je dohodnuto se společností Eko-kom, aby poskytovala informační kampaň odpadového hospodářství v oblasti správného třídění odpadu. Podílela se i na organizaci akce Co

skrývají černé popelnice? Pracovníci odborné firmy roztrídili odpad, aby odhalili, co v popelnicích na směsný odpad končí správně a co tam být nemá. Výsledky pomáhají městům zlepšit systém nakládání s odpadem a dále informovat obyvatele o třídění. Edukace má stále své místo a osvěta musí být pravidelná, cílená a konkrétní. Zároveň ale platí, že lidé potřebují i motivaci, ať už ve formě dostupnosti sběrných míst nebo komfortního systému. Kombinace informací, pohodlí a jasného smyslu je nejučinnější.

ZMÍNILI JSME START PROJEKTU SVOZU TŘÍDĚNÉHO ODPADU PŘÍMO OD DOMŮ DOOR TO DOOR, KTERÉ TS ZAHÁJILY V LOŇSKÉM ROCE, A TAKÉ FAKT, ŽE PŘÍBRAM MÁ STÁLE REZERVY V DOSAŽENÍ NASTAVENÝCH CÍLŮ RECYKLACE. CO MŮŽE MĚSTO JEŠTĚ UDĚLAT K VYLEPŠENÍ BILANCE?

Rozšíření tříděného sběru od domu považujeme za krok správným směrem. Komise podporuje jak další rozšiřování této služby, což se nyní děje, tak pokračování osvětových kampaní. Ukazuje se, že pokud mohou lidé třdit pohodlně, činí tak častěji a s větší motivací. Nádoby na jednotlivé složky mají přímo u domů a třídí je, vnímají odpad jako „svůj“ problém a zodpovědnost. Door to door systém eliminuje anonymitu, a tudíž i nepořádek kolem nádob. Je možná kontrola tříděného odpadu. Díky lepšímu třídění klesá objem nevyužitelného odpadu, a to vede ke zvýšení procenta recyklovatelného odpadu. Další cestou je motivace formou diferenciací poplatků nebo bonusů pro domy, které třídí nadprůměrně. Obec získá přesnější data o tom, kolik a jakého odpadu se produkuje, což pomáhá v plánování a dalšímu cílené osvětové kampaně.

STÁLE OTEVŘENÁ JE KAUZA FANTOVA LOUKA, KDY SE O ZÁCHRANU PŘÍRODNĚ CENNÉ LOKALITY ZASAZUJE ČÁST PŘÍBRAMSKÉ VEŘEJNOSTI. JAKÝ JE VÁŠ POHLED?

Fantova louka je lokalita, která má bezesporu ekologickou i krajinářskou hodnotu. Vnímám zájem části veřejnosti jako legitimní a cenný. Fantova louka je mokřadní systém o rozloze asi 220 000 metrů čtverečních. Přibližně jednu pětinu vlastní město, zbytek patří soukromým developerům. Lokalita je ekologicky významná, nachází se zde vzácné druhy rostlin a živočichů, pramení tu říčka Kocába. Vzhledem k tomu, že její velká část patří do soukromých rukou a menší městu, je třeba seriózně zvážit další postup a směřování zastupitelstva.

Komise kauzu přímo neprojednávala. Byli jsme informováni o analýze zrušení zastavitelnosti zpracované advokátní kanceláří David Zahumenský a jejich právními doporučeními. Z posledního jednání komise máme zprávu, že Městský úřad Dobříš zamítl registraci významného krajinného prvku na Fantově louce. Bylo podáno odvolání,

i za město Příbram. Odvolacím orgánem je Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství. Komise podporuje ochranu této lokality. Chceme, aby město chránilo to, co z přírody zůstalo v jeho blízkosti.

PŘÍBRAM JE MĚSTEM S VELKÝM MNOŽSTVÍM ZELENĚ. KÁCENÍ VZROSTLÝCH DŘEVIN PAK NĚKDY VZBUZUJE ZNAČNÉ EMOCE OBYVATEL. JAKÉ JSOU V TOMTO OHLEDU KOMPETENCE KOMISE?

Kácení dřevin je v režimu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Příslušný orgán ochrany povoluje kácení a stanovuje kompenzace. Komise má v kompetenci pouze doporučující či nedoporučující stanovisko. Cílem je najít rovnováhu mezi nutnou údržbou a ochranou zeleně. Každé odstranění zeleně by mělo mít své opodstatnění, být pečlivě zvažováno a nahrazeno novou výsadbou ideálně v lokalitě, kde k úbytku došlo. Veřejná zeleň je důležitá nejen z estetického, ale i klimatického a ekologického hlediska. Stromy ochlazují, zadržují vodu, zachycují prach a zlepšují duševní zdraví obyvatel. Zvlášť v době klimatických změn bychom s ní měli zacházet s maximální úctou.

S OCHRANOU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ SOUVISÍ SNÍŽENÍ UHLÍKOVÉ STOPY. CO PRO TO DĚLÁ SAMOTNÉ MĚSTO Z POHLEDU ÚSPOR ENERGIÍ NEBO NAOPAK JEJICH

VÝROBY PROSTŘEDNICTVÍM ALTERNATIVNÍCH ZDROJŮ ENERGIE?

Město Příbram má energetického manažera, kterým je Milan Přílepek. Problematicke se věnuje velice pečlivě. Analyzuje, monitoruje a připravuje řešení vedoucí k energetickým úsporám. Zamýšlí se nad nejvýhodnějšími možnostmi dodávek tepla pro městské budovy – jen na provozní dobu, podle predikce počasí takzvaným smart vytápěním budov. Díky tomuto opatření se podařilo meziročně uspořit třicet procent spotřeby plynu. Doporučil chemické vyčištění topné soustavy a zaisolování oken na městské budově, čímž se povedlo zastavit rostoucí tendenci spotřeby plynu pro vytápění. Připravuje a realizuje audity, místní energetickou koncepci (teplo pro aquapark, zimní stadion a další budovy). Podporuje projekt výměny a modernizace osvětlení, světelný audit vnitřního osvětlení, výměnu svítidel za úspornější, vydání metodického pokynu o nakládání s energiemi – vypínání počítačů, monitorů, zhasínání a podobně. Doporučil instalovat spořiče vody na budovách místní správy.

CO DALŠÍHO LZE DĚLAT VE MĚSTĚ JAKO PŘÍBRAM?

Komise vítá každou iniciativu, která směřuje ke snížení spotřeby energií a udržitelnějšímu fungování města. Například instalaci fotovoltaických systémů, výměnu osvětlení, rekonstrukci

kotelen a výměňkové stanice ve Školní ulici. Samostatným projektem je možnost využití důlních vod na Březových Horách prostřednictvím čerpadla voda-voda, k němuž je zpracována studie. Další úsporná opatření budou znamenat nejen budoucí ekonomickou úsporu a výrazné zhodnocení budov, ale výrazně ovlivní i životní prostředí.

Do budoucna je třeba hledat další příležitosti, například komunitní energetiku nebo udržitelné dopravní projekty. Měla by se zlepšit infrastruktura pro cyklisty a chodce – instalováním cyklostanů, bezpečnějšími přechody, osvětlenými cyklostezkami průjezdnými po celém městě a do ostatních obcí. Dalšími příležitostmi jsou podpora městského zahradničení a komunitních zahrad kupříkladu v domech s pečovatelskou službou či v nemocničním areálu ve Zdaboři, zadržování dešťové vody a informační kampaň o vodě pro občany. V zahraničí jsem obdivovala zelené střechy a balkony na budovách, které mohou zlepšit mikroklima ve městě, zadržet vodu, podpořit biodiverzitu. I my můžeme péči o zeleň a její ochranou posílit estetiku a duševní pohodu obyvatel města a ovlivnit naším dílem uhlíkovou stopu.

■ Stanislav D. Břeň

inzerce

KOUPIŤ VSTUPENKY

Hudba a písňové texty:
Kryštof Marek
Producentem je Unique
Art Agency

Vendula Přihodová
Kryštof Marek
Smyčcové kvarteto
Unique Quartet

Hudební recitál,
co hýbe srdcem

MALÝ PRINC

JAN CINA

Památník A.Dvořáka
Vysoká u Příbramě
22/8, 19.00
se smyčcovým
kvartetem a pianem

Předprodej v síti Ticketstream a v cestovní kanceláři AJV Příbram

Dva roky s Pavučinou: od zpívání u krbu po životní rozhovory

Sociální práce s dětmi a mládeží rozhodně není nuda. Je to každodenní, rozmanitá, trpělivá a mnohdy nenápadná práce, která staví na vztahu, důvěře a společných zážitcích. Už rok a půl běží projekt Pavučina, který tuto činnost naplňuje velmi konkrétně – přímo v terénu, s teenagery ve věku 12 až 17 let. Ať už v lesích Šumavy, na různých aktivitách v okolních městech, ale nejčastěji v ulicích Příbrami nebo na naší základně v Senior Pointu – každé úterý a čtvrtek od 16.30.

Pavučina organizuje letní výjezdy na vodu i zimní pobyty na horách.

Foto: CSZS

Pavučina nabízí dětem a mládeži bezpečný prostor pro sdílení emocí, obav, starostí, nejistot, ale i radostí, a to prostřednictvím skupinových či individuálních sociálně terapeutických činností. Dospívající zde mohou posilovat své komunikační a sociální dovednosti nebo rozvíjet zdravé sebevědomí formou pozitivní zpětné vazby.

Pavučina je rovněž otevřena rodičům, pečujícím či blízkým osobám, pro které je zde možnost účastnit se pravidelné rodičovské skupiny. Společně se zde zamýšlíme nad různými vztahovými a výchovnými tématy. Rodiče mají prostor sdílet své zkušenosti i těžkosti.

RODIČ, KTERÝ BRZDÍ ROZVOJ DÍTĚTE

Sociální práce s rodinou dospívajících má i svá úskalí, zejména pokud se jedná o děti rodičů, kteří nejsou dostatečně motivováni k tomu, aby svému dítěti zajistili potřebnou podporu a bezpečí a podporovali ho v rozvoji jeho dovedností a potenciálu. I v Pavučině se někdy potkáváme s tím, že namísto toho, aby byl rodič svému dítěti oporou, brzdí jeho rozvoj, nedopřává mu dostatek prostoru a bezpečí pro příznivý vývoj.

K dospívání přitom přirozeně patří i zdravé sebezpoznavání, vymezování se a hledání svého místa v životě. K tomu dospívající potřebují nejen hranice, ale také respekt a přijetí. Jejich pohoda se odvíjí především od toho, jak se k nim chovají jejich nejbližší. O to více nás těší, že máme v Pavučině i rodiče, kteří jsou spolupráci otevření a usilují o to, aby pro své děti byli oporou

v těžkých chvílích a dokázali je pochopit - i když to není vždy snadné.

Pavučina reflektuje nárůst dětí s psychologickými potížemi, úzkostmi, se zkušenostmi se šikanou, nepříjetím vrstevníky a dalšími náročnými situacemi. Tým Pavučiny na to flexibilně a citlivě reaguje - připravuje takové aktivity, při kterých by se dospívající cítili dobře.

ZKUSIT NĚCO NOVÉHO A DŮVĚŘOVAT

Projekt vznikl pod hlavičkou Centra sociálních a zdravotních služeb Příbram a jeho cílem je vytvářet bezpečný prostor pro mladé lidi, kteří hledají oporu a přijetí. Pavučina je místo, kam může mladý člověk přijít takový, jaký je - ať už má chuť jen tak být, popovídat si, tvořit, zkusit něco nového nebo třeba vyrazit ven s partou lidí, kterým může věřit.

K naší práci využíváme prvky neformálního vzdělávání, outdoorové pedagogiky i terapeutického přístupu. Nabízíme prostor pro rozhovory i mlčení, pro hry, tvorbu, výlety i hlubší sebezkušenostní aktivity. Každý si u nás najde to své - nebo si to společně vytvoříme.

Pavučina

Adresa: Příbram VII, Jana Drdy 494 (kanclář Pavučiny)

E-mail: pavucina@centrumpribram.cz

Tel.: 775 323 910

Web: pavucinapribram.cz

Jedním z takových silných momentů byl náš zimní pobyt na Šumavě, který symbolicky uzavřel první rok a půl fungování Pavučiny. Teenageři zde zažili nejen sněhové radovánky, noční hru nebo zpívání u krbu, ale také prostor pro osobní reflexi a budování vztahů.

„Byl to víc než výlet - byl to společný čas, který měl smysl,“ shrnuje Teodor Knobloch, komunitní pracovník.

Podobně silné zážitky přináší i další akce - od muzikálu v Praze přes víkendovou výpravu až po plánované splouvání řeky nebo letní kempování. To vše není jen zábava, ale prostředek k tomu, jak s mladými lidmi navázat vztah, důvěru, poznat jejich svět a případně nabídnout podporu ve chvílích, kdy si s něčím nevědí rady.

Projekt se tak stává živým příkladem toho, jak může sociální práce s mládeží vypadat - moderně, partnersky, smysluplně a bez moralizování.

Do budoucna plánujeme více aktivit a otevřenější spolupráci s rodiči, protože zdravý vývoj dětí začíná právě doma. Zároveň je pro nás klíčové pevné zakotvení v komunitě města Příbram.

Věříme, že když se dětem a mladým lidem věnujeme s respektem a upřímným zájmem, má to smysl - pro ně, pro nás i pro celé město.

■ **Markéta Kaletová, Veronika Balíková**
Centrum sociálních a zdravotních služeb

LETNÍ KINO PŘÍBRAM 2025

Prodej vstupenek pouze na místě.

Vstup do areálu letního kina je 30 minut před začátkem promítání.

ČERVENEC - začátek promítání - 21.30 hodin

ÚT 1. 7.	BRIDGET JONESOVÁ: LÁSKOU ŠÍLENÁ 125 min romantická komedie, CZ dabing	130 Kč
ÚT 8. 7.	MINECRAFT FILM 100 min rodinný, dobrodružný, akční, CZ dabing	130 Kč
ÚT 15. 7.	MOŘE NA DVOŘE 102 min česká komedie, drama	150 Kč
ÚT 22. 7.	LILO & STITCH 108 min rodinný, komedie, dobrodružný, CZ dabing	150 Kč
ÚT 29. 7.	VYŠEHRAD DVJE 110 min česká komedie	120 Kč

SRPEN - začátek promítání - 20.30 hodin

ÚT 5. 8.	PADDINGTON V DŽUNGLI 106 min rodinný, dobrodružný, komedie, CZ dabing	130 Kč
ÚT 12. 8.	MISSION: IMPOSSIBLE – POSLEDNÍ ZÚČTOVÁNÍ 169 min akční thriller, CZ dabing	140 Kč
ÚT 19. 8.	JURSKÝ SVĚT: ZNOVUZROZENÍ 130 min akční, dobrodružný, sci-fi, CZ dabing	150 Kč
ÚT 26. 8.	JAK VYCVIČIT DRAKA 125 min rodinný, dobrodružný, CZ dabing	130 Kč

ZÁŘÍ - začátek promítání - 20.30 hodin

SO 6. 9.	SUPERMAN 122 min akční, dobrodružný, sci-fi, fantasy, CZ dabing	150 Kč
SO 13. 9.	FANTASTICKÁ 4: PRVNÍ KROKY 120 min akční, komedie, sci-fi, CZ dabing	150 Kč

VÍCE INFORMACÍ NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH A SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

Hlavní partner:

Po Vltavě k soutoku s Lužnicí

Z historického Týna nad Vltavou se po řece vydejme dále po proudu severozápadním směrem. Po 2,5 km si všimneme rozšířené vodní plochy, do které zprava ústí řeka Lužnice, provázena souběžným širokým zálivem. Ta pro staré příbramské vodáky představovala něco jako domov. Plulo se většinou ze Suchdola nad Lužnicí. Poslední šlajsnou před soutokem s Vltavou byla nebezpečná kolodějská retardéra s obrovským „zabalákem“ (válcem), která se většinou přenášela. Ta teď leží pod hladinou Kořenské vodní nádrže. Ze soutoku se tehdy proti poměrně prudkému proudu Vltavy muselo skoro dva kilometry koníčkovat (tažení lodi ze břehu na dvou šňůrách proti proudu) do blízkosti týnského nádraží, odkud se i s loděmi cestovalo zpět do Příbrami.

Pohled na oblast soutoku Vltavy a Lužnice.

Foto (2×): Jaroslav Hadrment

My se ale tentokrát podíváme na náhorní plošinu levého břehu, kde se nad skalnatým srázem, přímo naproti soutoku obou řek, rozkládá utěšená osada Neznašov (obec Všemyslice). Ta je spojena s hraběcím rodem Berchtoldů, o čemž mj. svědčí neobarokní rodová pohřební kaple, za níž je ve svahu pěkné vyhlídkové místo na soutok. Zámeček s parkem v centru osady je dnes v soukromých rukách a v poslední době je patrně úsilí o jeho rekonstrukci.

Na okraji osady směrem k řece leží na místě s pěkným rozhledem hřbitovní kostelík Nejsvětější Trojice (lokální poutní místo) s rodovou

Neznašov, kostel Nejsvětější Trojice

hrobkou snad i Kořenských, Vrtbů a Berchtoldů. V nočních hodinách v domnění, že odtud v dálce pozorujeme ozářené město, posléze zjistíme, že se vlastně díváme na areál Jaderné elektrárny Temelín.

Neznašov a jeho okolí dnes můžeme považovat za rekreační oblast, zejména lokalitu Kořensko. Nenajdeme tu ale na Vltavské kaskádě jinak obvyklou betonovou hráz, ale velké zdymadlo o čtyřech říditelných polích (zprovozněno v roce 1992). Má plavební komoru a běží tu nezávisle na sobě dvě malé vodní elektrárny. Provoz jedné z nich je zajímavý: pohání ji voda (chladičím médium), která je sem přiváděna podzemním potrubím z temelínské elektrárny, takže provoz jedné elektrárny (obr) pohání provoz další elektrárny (trpaslík), a je tak příkladem zvyšování efektivity jaderné energetiky. Pokud bychom místo této malé kořenské vodní elektrárny, která je schopna zásobovat asi 600 domácností ročně, dali přednost elektrárně uhelné o stejném výkonu, museli bychom prý ročně spálit asi 2000 tun uhlí (a zaneřadit tak okolí značnými emisemi CO₂).

Neznašovem probíhá evropská dálková turistická trasa E10, protínající republiku od severu k jihu, a cyklotrasa 1017, napojená na evropskou cyklotrasu Vltavskou EV7. Pro návštěv-

Výlet v kostce

Oblast: Povltaví

GPS start: Neznašov náměstí
49.2320547N, 14.3790356E

Trasa: NS Za neznašovským kohoutem
[mapy.com/s/jahezduva](https://www.mapy.com/s/jahezduva)

Vzdálenost: 4,9 km

Typ: pro pěší

Náročnost: nízká a střední

Značení: jako naučná stezka

Zajímavosti: zdymadlo, vyhlídková místa

níky Neznašova a jeho okolí byla otevřena Naučná stezka „Za neznašovským kohoutem“, podle jejího tvaru, z výšky připomínajícího kohouta, s dvanácti zastaveními seznamujícími s místními památkami a historií, s vyhlídkami na údolí Vltavy a Lužnice.

■ Jaroslav Hadrment

PŘÍBRAM

PŘÍBRAMSKÉ
kulturní
LÉTO

2. 6. — 13. 9. 2025

LESNÍ DIVADLO

koncerty, divadlo, pohádky, stand-up

LETNÍ KINO

koncerty, promítání filmů

NÁM. T. G. MASARYKA

koncert pro seniory

DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ

koncert dechové hudby

JERUSALEM

dětský festival

PAMÁTNÍK A. DVOŘÁKA

opera, koncerty

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM

kultura.pribram.eu/leto**2. ROČNÍK****FESTÁCZEK****HUDBA & DIVADLO
PRO DĚTĚ****26. 7.****10.30 - 20.00****JERUSALEM U PŘÍBRAMI**kultura.pribram.eu/festaczek

Proč je malý zájem o parkovací dům

V rubrice Proč?, která se věnuje chroničtějším problémům v Příbrami, se tentokrát zaměřujeme na parkovací dům u autobusového nádraží, který město vybudovalo za přibližně 108 milionů korun včetně DPH. Parkovací dům je pro veřejnost otevřen asi rok, ale míra jeho využívání je podle některých za původním očekáváním.

Po ročním fungování je průměrná naplněnost parkovacího domu méně než poloviční.

Foto: Stanislav D. Břeň

Proč není parkovací dům využíván ve větší míře? „Nový parkovací dům u autobusového nádraží zeje prázdnotou především kvůli nevhodné lokalitě. Přestože je v provozu téměř rok, jeho kapacita je využita jen ze 40 procent, přičemž většinu tvoří dlouhodobí předplátcové. Důvodem je, že v okolí není hustá bytová zástavba a do centra města je z něj poměrně daleko,“ míní příbramský zastupitel a člen dopravní komise Václav Švenda. A pokračuje: „Měsíční provozní náklady 240 tisíc korun dalece převyšují příjmy 43 tisíc korun, což jsou průměry za období 11/2024–01/2025. To znamená, že město musí miliony doplácet.“ Upozorňuje také na výši investice do vzniku jednoho parkovacího místa a že dům měl stát na vhodnějším místě, např. na Rynečku.

Příbramský zastupitel Aleš Barášek je rovněž přesvědčen, že důvodem nízkého využití tohoto objektu ze strany řidičů je špatné plánování místa: „Lokalita nebyla zvolena ideálně, v budoucnu by bylo vhodné lépe zvažovat umístění podobných staveb, protože ve městě je řada míst, kde by měl parkovací dům větší smysl.“

A svůj pohled zpřesňuje: „Mimo vedení města bylo všem od začátku jasné, že vzhledem k lokalitě nedává tento parkovací dům moc smysl pro krátkodobé parkování. Spíš by měl sloužit jako místo pro dlouhodobé stání včetně parkování pro elektromobily. To znamená vybavit ho možností nabíjení za zvýhodněné sazby, kterých lze docílit například instalací fotovoltaické elektrárny na střechu parkovacího domu.“

Příbramský místostarosta Vladimír Karpíšek, který má parkování v gesci, potvrzuje, že v současné době je dům využíván zejména předplatiteli pro dlouhodobé stání. A poznamenává: „Za výhodnou cenu asi 27,40 koruny na den má zákazník své vyhrazené místo pod střechou a s přítomnou obsluhou nonstop.“ Lze se domnívat, že minimálně část těchto vozů by byla parkována v ulicích města, kde se tedy tato místa uvolnila pro další parkující.

Situaci nepovažuje za kritickou Petr Lukáš Vavřík, vedoucí střediska Veřejné osvětlení a parkování příspěvkové organizace Technické služby města Příbrami, která parkovací dům provozuje: „Obsazenost domu se blíží 50 procentům. Je to lepší výsledek, než měly po roce provozu srovnatelné parkovací domy.“

JAK ZVÝŠIT ZÁJEM O PARKOVÁNÍ

Co udělat s tím, aby byl parkovací dům více využíván? „V současné době město jedná s provozovatelem Pražské integrované dopravy o možnosti zapojení programu Lítačka. Předpokladem je provozovat část parkovacího domu v režimu P+R parkování, přičemž tato místa by byla finančně podpořena. Obdobný model na železnici již funguje v Olbramovicích, kdy kraj výrazně přispívá za úhradu parkování,“ přináší jeden tip Vladimír Karpíšek. Parkování P+R předpokládá odstavení vozu (třeba přes den) a dále pokračování veřejnou dopravou. V případě příbramského parkovacího domu by to znamenalo, že lidé např. z okolních obcí nebo osad, kteří cestují ráno za prací do Prahy, by – při současném předplatném za veřejnou dopravu v aplikaci Lítačka – ponechali vůz za snížené parkovné právě v parkovacím domě.

„Od 1. ledna 2026 máme objednáno dalších 10 trvalých rezervací. Obsazenosti parkovacího domu pomůže změna parkovacího režimu u vlakového nádraží, která nyní probíhá. Stejně

tak se na naplnění parkovacího domu projeví chystaná změna parkování v centru,“ uvádí Petr Lukáš Vavřík.

Aleš Barášek soudí, že je potřeba snížit provozní náklady: „Ty jsou nyní neúměrně vysoké, a hlavně nezdůvodnitelné.“ A doplňuje další návrhy: „Dalšími možnostmi je například výraznější označení ve městě – umístit informační tabule nebo navigační systém, který už při vjezdu do města řidiče informuje o dostupnosti volných míst v parkovacím domě.“ Dále by podle něj pomohla spolupráce s místními firmami a institucemi, které by mohly čerpat zvýhodněné tarify pro své zaměstnance a návštěvníky.

„Možností, jak zvýšit využití parkovacího domu, nyní bohužel není mnoho,“ myslí si Václav Švenda. „Jedinou efektivní cestu spatřuji ve správném nastavení koncepce parkování na celém území města. Vedení města by mělo velmi rychle a aktivně hledat řešení, jak zvrátit nepříznivou situaci a zamezit dalším finančním ztrátám plynoucím z této nevýhodné investice.“

Vedení města informovalo, že na začátku července budou do ulic Školní a Husova osazeny informační tabule, které budou v reálném čase zobrazovat počet volných míst v parkovacím domě. Radnice připravuje instalaci dalších tří informačních tabulí.

PARKOVÁNÍ U AUTOBUSU I VLAKU

Kapacita domu, který je v blízkosti autobusového i vlakového nádraží a autobusové zastávky s odjezdy na Prahu, činí 176 parkovacích míst a 99 stání pro kola. Zároveň je přístupné také venkovní parkoviště, kde je na čtyři desítky parkovacích míst.

První parkovací dům v majetku města se u autobusového nádraží plánoval a začal projektovat již v předminulém volebním období. Původní projekt ale nebyl dokončen a předán, navíc se celá záležitost mezi městem a projektantem řešila prostřednictvím právníků. Nakonec se obě strany dohodly na smíru. V roce 2021 město přistoupilo k vyhlášení zakázky k dopracování projektu systémem design and build (navrhni a vybuduj), kterou získala společnost Metrostav. I s touto společností se město dostalo do sporu. Navzdory závazku pevné ceny zhotovitel posléze požadoval vyšší plnění o přibližně 12 milionů korun bez DPH. Argumentoval vysokou inflací, zvýšenou cenou stavebních materiálů a problémy spojenými s agresí Ruska na Ukrajině. Na podzim roku 2023 zastupitelstvo nejdříve přistoupilo na zvýšení ceny o přibližně šest milionů korun bez DPH, ale své rozhodnutí nakonec revokovalo a k navýšení odměny pro zhotovitele nedošlo. V této věci město dostalo od Metrostavu předžalobní výzvu.

■ Stanislav D. Břeň

Výše investice do vybraných parkovacích domů

	Počet PS	Cena stavby	Cena PS	Realizace
Čelákovice	97	101 200 000	1 043 000	2023
Liberec	244	246 000 000	1 009 000	2022–2023
Benešov	181	168 700 000	932 000	2020
Příbram	176	118 600 000	674 000	2023–2024
Brandýs n. L.	316	169 400 000	536 000	2021
Brno	226	120 000 000	531 000	2025

Pozn. PS – parkovací stání; Ceny jsou uvedené v korunách včetně DPH; Řazeno podle výše investice na vznik jednoho PS; Zdroj: Odbor investic a rozvoje města

Omezení diskusí na zastupitelstvu: Občané, nezdržujte

Příbramští zastupitelé v květnu mírnou většinou schválili změnu jednacího řádu zastupitelstva. Tato změna spočívá zejména v omezení diskusních příspěvků na 2 x 5 minut pro zastupitele a 2 x 3 minuty pro občany.

V tomto komentáři se vyjádřím k omezení příspěvků občanů. Již v minulosti jednací řád umožňoval, aby se o případném omezení počtu nebo délky příspěvků hlasovalo podle situace. Během zhruba sedmi let, co zasedání zastupitelstva sleduji, na hlasování v tomto duchu nikdy nedošlo. A to ani při dubnovém zasedání, na které v květnu politici několikrát odkazovali a při kterém probíhalo několik obšírných, ale relevantních občansko-zastupitelských debat.

Je proto až úsměvné, že radnice náhle otočila o 180 stupňů a z nikdy nepoužitého *volitelného* omezení se stalo omezení povinné. Lze se do určité míry jen dohadovat, proč obhájí „*rychlých diskusí*“ s občany nepoužili v minulosti ani jednou nástroj, který jim jednací řád už před změnou poskytoval.

Z vyjádření některých zastupitelů k tématu vyplynulo, že příčinou změny řádu až tak není proklamovaná efektivita jednání. Ale spíš snaha trochu zacpat pusy jednomu konkrétnímu občanovi. Při zasedání v tomto ohledu kromě jiného zaznělo: „*Jsem tu pro občany. Ale bohužel to sklouzlo do toho, že jsme tady pro jednoho jediného občana. Tohleto je už neúnosné.*“

Záhadou zůstává, proč má být problém v tom, pokud se dotazuje třeba jen jeden jediný občan. (Skutečnost je taková, že na zastupitelstvo pravidelně docházejí zhruba čtyři tazatelé.) Zatímco kdyby se na každém zasedání ptalo např. dvacet občanů, možná by to bylo v pořádku.

Lze rovněž odkázat na „*důslednou informovanost*“, kterou mělo příbramské hnutí ANO ve volebním programu. Čím méně se mohou občané zastupitelů veřejně ptát, tím méně důsledně mohou (potřebují) zastupitelé veřejnost informovat.

Ještě zpět k argumentaci údajnou efektivitou, kterou má změna jednacího řádu přinést. Pomiňme, že debata o samotné úpravě jednacího řádu zabrala asi sto minut, které zastupitelé bývali mohli věnovat jiným záležitostem.

Přímě při tom též zasedání se zhruba tři čtvrtě hodiny zbytečně projednával bod o možném výkupu komunikace. Tento bod byl nakonec stažen z jednání, rada města coby jeho předkladatel totiž dopředu nezajistila všechny potřebné informace.

Grotesknost celé situace dokazuje skutečnost, že jednací řád mělo zastupitelstvo opět na programu hned při dalším, červnovém zasedání.

Jak se totiž v květnu vzápětí po schválení změny ukázalo v praxi, nová úprava byla více restriktivní, než si zřejmě sami zastánci změny představovali.

Snaha o svižný průběh jednotlivých zasedání je samozřejmě v pořádku. Jen by pak měla jít radniční koalice příkladem a případům jako oněm výše popsaným předcházet. Právě takovými kroky může podpořit důvěryhodnost svého postojů, že změnou jednacího řádu chce zvýšit efektivitu jednání - nikoli primárně omezit dotazy nebo věcné argumenty, vznášené při zasedáních ze strany veřejnosti.

Závěrem malá statistika. Příbramské zastupitelstvo zasedá zpravidla jednou měsíčně, kromě letních prázdnin. Průměrná délka jednoho zasedání za období od ledna 2024 do dubna 2025 činila něco málo přes pět hodin. Včetně přestávek a včetně dotazů od obyvatel.

■ **Tomáš Mosler**
občan města

Mluvit může kdo chce, o čem chce a s kým chce. Na tom se nic nemění

V rámci dubnového zasedání zastupitelstva se stala věc, kterou jsem za těch šest let, co jsem starostou, nezažil. V rámci posledního bodu, kterým byla diskuse, tu vystupovali dva občané. Jejich příspěvky byly poměrně košaté a obzvláště v případě prvního diskutujícího, kterým byl občan, politik a publicista Tomáš Mosler, se týkaly věcí nemajících souvislosti s body v řádném schváleném programu. Řešily se tu víceméně osobní spory a nesoulady ve vyjádřeních uváděných v mediálním prostoru.

Během dlouhé dubnové rozpravy zastupitelstva se začali zastupitelé (převážně ti opoziční) postupně odhlášovat a opouštěli zasedání. V jeden čas jsme se dokonce octli na hraně usnášedlnosti. Na jednu stranu jsem to bral jako projev neúcty k člověku, který přišel diskutovat, ale na druhou stranu jsem chápal, že předlouhou, zacyklenou a mnohdy ne zcela srozumitelnou diskusi zastupitelé absolvovat už nechťeli. Nelíbilo se mi, že odcházejí, ale jak říkám, dokázal jsem to pochopit. A přesně tohle byl pro mě impuls, kdy jsem si řekl, že je na čase podívat se na jednací řád a nastavit ho tak, aby se diskuse vrátily do věcné roviny. Aby se jasně zformuloval základní problém, položila(y) otázka(y) a bylo dost času na jejich zodpovězení. Nic víc, nic míň. Mluvit může kdo chce, o čem chce, s kým chce. Na tom se nic nemění. Mění se to, že příspěvky nemohou být libovolně dlouhé, to je vše.

Časové omezení rozpravy je naprosto běžný úzus zastupitelstev obecních i krajských. Pro

návrh změn našeho jednacího řádu jsme vycházeli z metodických materiálů Ministerstva vnitra ČR, které je v dané věci i dozorovým orgánem. Jinými slovy, nevytvořili jsme nic, co by v rámci republiky nebylo běžné. Jde o to, naučit se formulovat své myšlenky a postoje tak, aby byla jednání efektivní a netočila se v někdy nesrozumitelných kruzích.

Na otázku, proč dochází ke změnám až nyní, odpovím obyčejně a lidsky. Dospěl čas k tomu, aby se z jednání vrcholného orgánu obce přestala dělat žvanírna a politické kolbiště nebo snad dokonce místo k vyřizování osobních sporů. Opravdu se jednou za měsíc nesetkáváme k tomu, abychom si vzájemně dokazovali, kdo má větší ego a kdo dokáže hovořit déle. V dobách, kdy bylo zastupitelstvo jedinou příležitostí, jak se politicky „*předvést*“, se to dalo pochopit, doba se ale notně posunula.

Tak je to náhubkový zákon, nebo není? Nédávno jsem dostal i tuto otázku. Ne, není. Tak

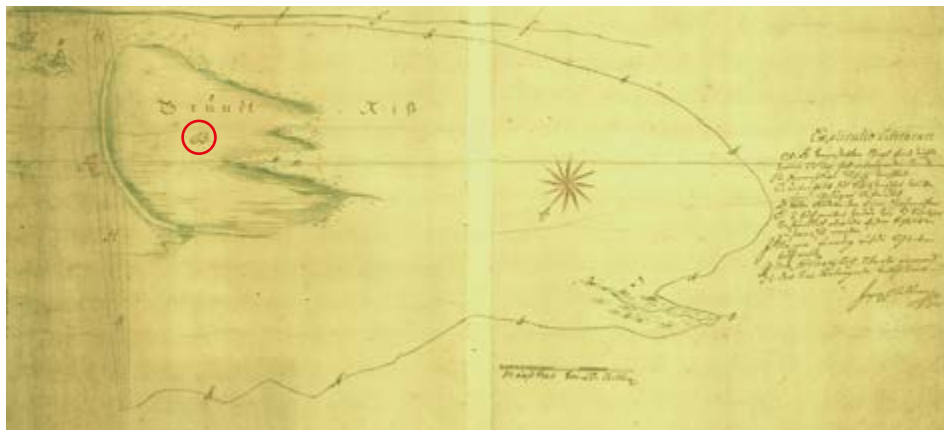
jako si teď může zastupitelstvo odhlasovat ukončení rozpravy, může stejným způsobem na návrh kteréhokoliv zastupitele rozpravu zbavit omezení. Pak se může o jednom tématu jednat třeba deset hodin. Typicky mě napadají rozpravy o rozpočtu, dotacích, velkých investičních projektech, velkých prodejkách či nákupech atd. Ty by rozhodně omezovány být neměly. Aby bylo omezení vyvážené, platí jak pro veřejnost, tak pro zastupitele. Pro všechny zastupitele. Často slychám, že chceme umlčet pouze opozici. Zde je nutné upozornit na to, že omezení platí pro všechny, tudíž i pro koalici zastupitele. A vím hned o několika z nich, kteří si budou muset při formulaci svých příspěvků trochu pospíšet.

■ **Jan Konvalinka**
starosta města

Příběhy z Březového vrchu XVII.: hormistr a radní Christian Anton Stritzl

Všichni doufali, že se po odchodu vojsk v první třetině roku 1743 hospodářská situace zlepší. Ke stabilizaci českých zemí mělo přispět oficiální uvedení Marie Terezie na český trůn.

Projekt Vysokopeckého rybníka z roku 1766. Pod písmenem B je rybník s hrází zpevněnou kameny a dřevem v roce 1744. První vojenské mapování z druhé poloviny 18. století. Zdroj (2×): archiv společnosti Diamo

Její korunovace „na usmířenou“ se v Praze konala 12. května 1743. Z Příbrami se jí na náklady obce zúčastnilo 18 osob. Příbramští doufali, že při zpáteční cestě do Vídně panovnice zavítá do Příbrami a na Svatou Horu, ale rozhodla se jet nejkratší cestou do Milína, kam magistrát podle pokynu poslal večer před příjezdem královského páru 22 koní. Dne 16. června odjeli členové magistrátu do Milína královnu uvítat. Svatohorského superiora - představeného tamní jezuitské rezidence - přijala, když seděla se svým chotěm v kočáře a čekala, než přepřáhnou koně. Magistrát se přijetí podle všeho nedočkal. Marie Terezie jistě byla informována, že před rokem a půl Příbramští v čele s magistrátními úředníky vřele vítali bavorského kurfiřta.

Někdy v té době se zjistilo, že hormistr Stritzl dosud neodvedl do horní pokladny 1926 zl. za loňský prodej klejtu (PbO). Někteří jeho spoluradní uvedli, že již dříve uzavřel různé půjčky, jimiž zatěžoval svůj majetek a mezi nimiž byl i dluh 200 zl. u obce. Je otázkou, zda se své jmění půjčkami v těžkých válečných časech naopak nesnažil udržet pohromadě s předpokladem, že ceny za války rostou, takže reálná hodnota jeho dluhů bude klesat a cena jeho nemovitostí a movitých věcí naopak poroste. Druhou otázkou je, zda tyto peníze ve Wiesserově nepřítomnosti nepoužil coby druhý radní na potřeby obce, například na válečné odvody.

Stritzlova důvěryhodnost byla zpochybněna, takže když koncem srpna 1743 nařídili administrátoři nejvyššího mincmistrovského úřadu, aby magistrát zaslal vota k příští obnově městských úředníků, Stritzl už mezi navrženími kandidáty nebyl. Primátor a dalších deset radních včetně obou zdejších felčarů (chirurgů) Jana Brunnera a Maxmiliána Jindřicha Pokorného, rychtář a zároveň apatykář Jakub Ferdinand Procházka a šest obecních starších byli potvrzeni admini-

strátorem nejvyššího mincmistrovského úřadu Lauerem 25. září 1743. Místa 9. a 12. konšela nebyla obsazena.

VZÁJEMNÉ OBYVŇOVÁNÍ

Za zjištěný schodek v horní pokladně byl volán k odpovědnosti pokladník a primátor Filip Zikmund Wiesser, a proto 4. října 1743 učinil na veškerý zdejší majetek Christiana Antonína Stritzla právní přípověď a záповěď, aby jeho obestavením pojistil peníze horního závodu. Stritzl a Wiesser se navzájem obviňovali, vyšetřování se vleкло. Dne 22. listopadu 1743 podal právní přípověď na Stritzlův majetek také Jan Christoph Mayer, správce vrchního úřadu v Horním Slavkově, kterému hormistr dlužil 2000 zl.

Začátkem srpna a znovu v září 1743 prosili hormistra březohorští hospodáři Jan Mládek, Matěj Ptáček a Mikoláš Fiala, kteří vozili klejtu do Prahy a dostávali jen 21 krejcarů za centnýř, aby jim byla mzda zvýšena, protože v tomto těžkém válečném roce přišli o veškeré krmivo. Svůj oves a seno museli odevzdat a kupované byly velmi drahé, a proto na odvozu klejtu už nic nevydělávali. Stritzl tedy požádal Lauera o osm až deset zlatých, aby mohli tyto povozníci - svobodní březohorští obyvatelé - dostávat k obvyklým 4 kr. za jednu fůru rudy odvezené od žentouru do hutě o krejcar více. Lauer povolil osm zlatých, takže od listopadu do konce roku 1743 dostávali povozníci o krejcar více.

Byly zjištěny velké chyby ve vyúčtování loje, kterým se v dolech svítilo a který v nich byl ve válečných časech ukrýván. Horní přísežný a šichtmistr dostávali každý týden po jedné libře loje, který se zaúčtoval koncem každého kvartálu o 13 týdních. Kvůli krádeži loje byl koncem září 1743 po pěti letech propuštěn z práce šichtmistr Antoni Florian Hessler. Než ho stihli zatknout, z Příbrami zmizel. Jeho práci musel zastat dosavadní hutní písař Jan Michal Fritsch, který ale

měl velké dluhy u kupce, a tak se Lauer obával jeho případné nepoctivosti. Lauer dokonce požadoval od Stritzla zprávu, proč má Fritsch bez jeho vědomí a schválení klíče od hutní komory se zásobami rudy.

Také Antonín Illing, štajgr ve štolě, přišel o své místo u horního závodu „pro své známé provinění“ a stal se pouhým hašplíšem. Stritzlovi Lauer vytýkal, že neplní služební povinnosti. Nařídil mu, aby byl pilnější a horlivější, víc dbal na správnost účtů a řídil se nařízeními vrchnosti.

Vytěžená ruda se měla od dolů do skladu u hutě odvážet ve vlastních bednách horního závodu koupenými koňmi tak, aby se nezkracovaly sichty. Znatelný počet horníků totiž odešel. Hormistr Stritzl dostal pokyn napsat do Kutné Hory, aby tamní horní úřad poslal do Příbrami 15 až 18 mužů. Na třídní cestu měli dostat příspěvek a za každý týden práce u zdejšího závodu měli mít přídavek 30 kr. z horní pokladny. Dostatečně potrestanému Antonínu Illingovi hormistr dovolil stát se horníkem za obvyklý plat.

Hormistr Stritzl měl od 1. října 1743 ročně dostávat 200 zl. (necelé 4 zl. týdně) z tácu a šest sudů piva. Novým horním a hutním faktorem byl jmenován Niclas Frantz Ehemannt s ročním platem 100 zl. z tácu a 100 zl. z horní pokladny a s pivním deputátem.

Pro srovnání je vhodné na tomto místě uvést tehdejší týdenní mzdy dalších zaměstnanců horního závodu: vrchní štajgr 2 zl. 30 kr., podšajgr 2 zl., horní kovář bral 2 zl. 15 kr., jeho dva tovaryši dohromady 3 zl. Hlídač kunstu 1 zl. 30 kr., pomocník u kunstu 1 zl., hlídač přikopů (struh) 1 zl. 30 kr., tesař - štajgr 1 zl. 18 kr., tesařský pomocník 48 kr. Horníků bylo 45 a brali po 1 zl. 10 kr., hornických učňů bylo 31 a brali po 1 zl., dva pacholci u žentouru brali po 1 zl. Sedm hašplířů bralo po 48 kr., sedm běhačů po 42 kr. týdně, sedm chlapců po 36 kr. týdně. V těžkých čtyřicátých letech 18. století stál bočník chleba o hmotnosti 2,5 kg 12 krejcarů. V roce 1744 stála nová kamna 9 zl. 46 kr., nástěnné hodiny byly za 1 zl. 24 kr.

NEJPOSLUŠNĚJŠÍ A NEJPODDANĚJŠÍ PACHOLEK

Niclas Frantz Ehemannt, který se k roku 1729 objevuje v pramenech jako adjunkt královského fiskálního úřadu, byl patolízal, jakému nebylo u zdejšího horního závodu rovno. V komunikaci s mincmistrovským úřadem se podepisoval „nejposlušnější a nejpoddanější pacholek“ (Knecht), což po něm ani v oněch časech určitě nikdo nechtěl. Hned po svém ustanovení ale požádal z důvodu rostoucích životních nákladů o akcenci (přídavek) 4 kr. z každého centnýře olova, které se napřesrok mělo odvážet odvážet do Mauthausenu a odtud do Uher. Odůvodňoval to svou prokázanou pílí na tomto úkolu a tím, že hutní mistr v Jáchymově dostává za jeden cent-

nýř vyšmelcovaného olova akcidenci 6 kr. Ehemannt stále ujišťoval Lauera o svém pracovním nasazení, pili a věrnosti v nejlhubší oddanosti.

V roce 1743 vyrobil zdejší horní závod pouze 92 kg stříbra, ale 12 000 kg olova a klejtu. Výtěžek na jeden kukus klesl na 40 zlatých. V prosinci 1743 provedl hormistr Anton Christian Stritzl vyúčtování příjmů a výdajů zdejšího horního závodu za dobu od roku 1728. Podle účtů činil celkový příjem obce z dolování za 15 a tři čtvrtě roku 200 161 zlatých, celkové výdaje dosáhly 189 463 zlatých. Kromě toho měl závod zásoby rud a podobně, takže zůstatek činil 18 625 zlatých.

Uprostřed Vysokopecský rybník z roku 1744, vpravo od něj je bývalá nádržka Vokačovského mlýna.

Na jaře 1744 horní závod koupil od dobříšského knížete Mannsfelda dalších 84 provazců lesa za 840 zl. Opravovala se cáchozna pod Korábem a byl přestavován Vysokopecský rybník. Koncem července tam bylo zjednáno na práci téměř 200 dělníků, kterým se platilo penězi za olovo odvezené do Uher. Hráz se zpevňovala kameny a dřevem, které se bralo zčásti z lesa horního závodu a zčásti z městských lesů, protože obec používala vodu z Vysokopecského rybníka pro železářský závod a mlýny. Stavba měla být hotova do podzimu, aby mohl rybník zadržet všechny zimní srážky. Všichni - kunst, puchýrna, šmelcovna a mlynáři - totiž opět trpěli nedostatkem vody. Náklady na rybník toho roku dosáhly 1058 zlatých 12 kr. 3 d.

V září 1744 začali Prusové v rámci takzvané druhé slezské války ostřelovat Prahu, která 18. září 1744 kapitulovala. Do Příbrami pak přišli prusští dezertéři. V říjnu 1744 táhli přes Příbram huláni za saskými pluky s děly proti Prusům, kteří Prahu vyklidili ke konci listopadu. Na příkaz gubernia bylo na obranu Prahy odesláno ze zdejší šmelcovny 120 centnýřů a 83 liber olova obsahujícího stříbra po 11 zl. 43 kr. za centnýř, tedy celkem za 1414 zl. 6 kr. a včetně dalších nákladů za 1442 zl. 47 kr., které dosud nebyly závodu uhrazeny stejně jako 24 centnýřů 8 liber olova za 232 zl. 14 kr. 2 d., které byly dodány královské armádě v roce 1742.

VÝHRUŽKY EXEKUCÍ

Během roku 1744 uhynul velký počet hovězího dobytka, magistrát však musel odvádět předepsané potraviny pro zajaté Francouze i pražské dragouny a krmení pro jejich koně. Tyto výdaje dosáhly 2315 zlatých. Pasiva příbramské obce dosáhla 76 764 zlatých a věřitelé jí vyhrožovali exekucí. Měšťané, kterým byl pro dluhy zabaven majetek, žádali magistrát o pomoc.

Stále se řešily také chybějící peníze za klejt prodaný v roce 1742. V listopadu 1744 se v Příbrami konala komise, která při likvidaci účtů v přítomnosti nového horního a hutního faktora Ehemannta a horního pokladníka a primátora Wiessera potvrdila, že v čase francouzských a bavorských válečných potíží v nepřítomnosti horního pokladníka měl zaplatit k rukám horní pokladny za prodaný klejt „a co je s ním spojeno“ 1926 zl. 21 kr. 2 d. hormistr Stritzl. Dne 9. prosince 1744 dostal Stritzl od Lauera z mincmistrovského úřadu dopis, v němž stálo: „*Tímto se potvrzuje panu hormistrovi neodvolatelná obtíž, protože s koncem tohoto roku musí být napraven a vyrovnán i tento dluh, hormistr ho musí vyrovnat nejpozději do konce ledna 1745, a počínaje lednem 1743 k tomu přibyl i úrok šest procent, to je 118 zl. 27 kr.*“

Hormistr tedy dlužil za prodaný klejt celkem 2044 zl. 48 kr. Administrátor Lauer nařídil hormistrovi vložit tuto částku včetně úroku do horní pokladny do konce ledna 1745. Začátkem ledna 1745 ho Stritzl, který nadále pokračoval na Wiesserův podíl v této kauze, žádal o poshovění, protože společně se svými sourozenci prodával dům v Karlových Varech, a jeho nejstarší sestra pobývala na Moravě. Tvrdil, že do té doby může na všechny své dluhy zaplatit 1400 zl. a jeho manželka 500 zl. uložených u knížete z Mannsfeldu.

Lauer Stritzlovi odklad nepovolil a prohlásil, že Wiesser za nic nemůže (až v roce 1756 kontrola zjistila, že tehdy horní pokladně dlužil 497 zl. za rok 1739). Pozastavil Stritzlovi polovinu ročního platu, tj. 150 zl. a zakázal mu také dávat pivní deputát, z něhož se měly platit úroky z hormistrových dluhů u horního závodu a u obce. Ehemannt se stále vyptával zdejších lidí, jak to za války bylo, a opakovaně prohlížel účty. Stritzl podle jeho zprávy pro Lauera mohl za všechno. Lauer v březnu 1745 nařídil, aby se hned prodaly Stritzlovy příbramské pozemky.

To nechtěli Stritzlovi dopustit. Stritzlova manželka Barbora Alžběta tehdy vložila do horní pokladny asi 500 zl. ze svého a společně s manželem tuto částku zvýšili na 739 zl. 27 kr. Dne 30. června 1745 se Stritzlovi písemně zavázali splácet za klejt počínaje rokem 1746 každoročně 150 zl. Zůstatek dluhu ve výši 1200 zl. u horního úřadu, a také další pohledávky ve výši několika tisíc zlatých ale byly na jejich nemovitostech pojištěny. Barbora Alžběta Stritzlová se kvůli lepší zástavě písemně zřekla i svého ženského práva - obvěnění.

Pokračování příště.

■ **Věra Smolová**

SOA v Praze - SOkA Příbram

KALENDÁRIUM

1. července 1905

Městská rada rozhodla o zvýšení poplatků za porážky dobytka na příbramských jatkách. Od 1. července se za porážky platilo následovně: za hovězí dobytek bez rozdílu stáří 1 K 50 hal., za skopový dobytek a telata 40 hal., za porážení prasete do 100 kg 60 hal. a za prase nad 100 kg 1 K. Výše nových poplatků měla platit pět let.

2. července 1865

Děkan Prokop Ondrák obdržel diplom čestného měšťanství, který po Ondrákově smrti od kohosi odkoupil za dva zlaté učitel Brzák a daroval městu.

4. července 1915

Hudební spolek Cecílie a Cyrillská Jednota na Březových Horách uspořádaly pod patronací Hildy Fibichové, manželky c. k. báňského lékaře, zahradní koncert ve prospěch příbramského lazaretu. Koncert dirigoval učitel a ředitel kůru Antonín Rataj. Čistý výtěžek 350 K byl použit na vystrojení večere pro raněné vojáky.

22. července 1945

Ve Velké Británii zemřel na následky úrazu Oskar Weil, spolumajitel firmy Bratři Weilové a spol., továrna na výrobu poutního a kovového zboží.

8. srpna 1525

Listinou z 8. srpna 1525 udělil majitel Příbrami Jindřich Pešík z Komárova havířům, přicházejícím převážně z Krušnohoří, Jáchymovský horní řád z roku 1518, podle kterého byla správa hor podřízena pozemkové vrchnosti.

12. srpna 1855

Deputate příbramských ostrostřelců se vydala k hraběti Hanušovi Kolovratovi do Březnice, aby přijal nad jejich sborem patronát. Hrabě prosbě vyhověl a daroval sboru stříbrný pohár.

19. srpna 1865

Císař František Josef I. udělil Montánnímu učilišti v Příbrami titul Báňská akademie.

20. srpna 1895

Antonín Hoffmann byl odsouzen k trestu smrti pro zločin jednak dokonané, jednak nedokonané vraždy. Pracoval v březohorských dolech, ale kvůli špatné pracovní morálce o práci přišel. Za původce své výpovědi považoval inspektora Karla Reyta z Baumgartenů a pomstít se chtěl také vrchnímu dozorcí Čermákovi. Inspektora Reyta střelil do zad, a ten svému zranění po týdnu podlehl. Dozorce Čermáka postřelil.

26. srpna 1885

Březové Hory navštívil polní zbrojmistr arcivévoda Rainer.

■ **Tereza Pruchová**

Státní oblastní archiv v Praze - Státní okresní archiv Příbram

Příbram v pohybu: festivally, slavnosti i nové hřiště

V posledních týdnech se v Příbrami uskutečnilo několik zajímavých akcí, které přilákaly pozornost tisíců návštěvníků. Fotografie dokumentují Svatohorský Downtown, Díky!Fest, Dětský den s Městskou policií Příbram, Novák Fest, Slavnostní otevření hřiště v ulici Jana Drdy, předání Ceny města Příbrami, zakončení Seniorské akademie, Vítání slunovratu, 29. setkání hornických měst a obcí ČR v Bílině (mimo Příbram) nebo Festival Loutky v galerii v Galerii Františka Drtikola Příbram.

■ Fotky Chlanda, Lucas Kozel,
Eva Švehlová, Martin Andrlé, Fotoateliér
Pasáž, Galerie Františka Drtikola Příbram
■ Text: Stanislav D. Břeň

DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ

19. 7. 8.00–12.00 Farmářské trhy
2. a 16. 8. 8.00–12.00 Farmářské trhy
17. 8. 16.00 Toulavá kapela – koncert

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA

13. 7. 16.00 Patrola Šlapeto – koncert

BŘEZOVÉ HORY

5. a 6. 7. Prokopská pouť

NOVÝ RYBNÍK

Středy 15.00–17.45 Malování na obličej
18.00–19.00 Minidisco
17. 7. 16.00–18.00 Bojovka pro děti
21. 8. 16.00–18.00 Bojovka pro děti
30. 8. 10.00–23.00 Piknik na Nováku 2025

LETNÍ KINO – PROMÍTÁNÍ

1. 7. 21.30 Bridget Jonesová: Láskou šílená
8. 7. 21.30 Minecraft film
15. 7. 21.30 Moře na dvoře
22. 7. 21.30 Lilo & Stitch
29. 7. 21.30 Vyšehrad Dvje
5. 8. 20.30 Paddington v džungli
12. 8. 20.30 Mission Impossible: Poslední zúčtování
19. 8. 20.30 Jurský svět: Znovuzrození
26. 8. 20.30 Jak vycvičit draka
6. 9. 20.30 Superman
13. 9. 20.30 Fantastická 4: První kroky

LETNÍ KINO – KONCERTY

11. 7. Marek Ztracený
18. 7. Jelen, Poetika, Sebastian
25. 7. ABBA World Revival
2. 8. Rock in Příbram 2025
9. 8. Marie Rottrová – Galakonzert
23. 8. Fest Revival Příbram
5. 9. Mig 21

JERUSALEM

26. 7. Festáček

PARK VALLE DI LEDRO (MILÍNSKÁ)

7. 8. 15.00 Jazz na Čekalíku

DIVADLO A. DVOŘÁKA – KINO

2. 7. 20.00 F1
3. 7. 20.00 Jurský svět: Znovuzrození
6. 7. 16.00 Jak vycvičit draka
9. 7. 20.00 Jurský svět: Znovuzrození
10. 7. 20.00 Superman
13. 7. 16.00 Dívka jménem Willow
16. 7. 20.00 Sbormistr
17. 7. 20.00 Tajemství loňského léta
20. 7. 16.00 Šmolouvé ve filmu
20. 7. 19.00 Kouzlo derby
23. 7. 20.00 Superman
24. 7. 20.00 Fantastická 4: První kroky
27. 7. 16.00 Fantastická 4: První kroky – 3D
30. 7. 20.00 Jurský svět: Znovuzrození
31. 7. 20.00 Džob

LESNÍ DIVADLO SKALKA PODLEŠÍ

3.–5. 7. 21.00 Nejlepší věk na pohřeb
12. 7. 20.00 Caveman
13. 7. 17.00 Zlatovláška
25.–26. 7. 21.00 Bedřich Hrozný
1. 8. 20.00 Robert Křestan a Druhá tráva
3. 8. 17.00 Princ a Večernice
8. 8. 19.00 A. Frauenberg – Best of stand up
16. 8. 20.00 Cavewoman
22. 8. 20.00 Tak to jsme ještě neviděli, Marie
26. 8. 20.00 Balada pro banditu
30. 8. 19.00 Naďa Válová a Canzone Příbram
31. 8. 17.00 Krkonošské pohádky
4. 9. 20.00 Figaro

SVATÁ HORA

5. 7. Slavnost sv. Cyrila a Metoděje
6. 7. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – Malgorzata Trzaskalik Wyrwa
13. 7. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – Jaroslav Tůma
20. 7. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – Radek Rejšek
27. 7. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – Tetiana Tishchenko
3. 8. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – Marek Mosnár
10. 8. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – Pavel Kohout
15. 8. Slavnost Nanebevzetí Panny Marie
16.–17. 8. Poutní slavnost Nanebevzetí Panny Marie
17. 8. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – Ivana Kylarová
24. 8. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – Juraj Křemen
27. 8. 352. výročí posvěcení baziliky 27. 8. 1673
31. 8. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – Stefan Baier

GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA

Výstavy:
Libuše Niklová a Petr Nikl: Dědičná zvířena
Lilla Gombos: Bond
29. 8. Der Šenster Gob

BRDSKÝ BĚŽECKÝ POHÁŘ

10. 8. Žebrácká 25
31. 8. Běh Bezděkovem

Piktogramy pod články

Načtený text najdete k poslechu na kahan.pribram.eu.

Článek se objeví na Facebooku města, kde můžete o tématu diskutovat.

Redakční materiál je publikován na kahan.pribram.eu.

POMUCKÝ AZA, RAZL. BAUR, KARL, PERL	HASNICE	JMÉNO PSA	1. DÍL TAJENKY	❖	KÓD ČINY	CIZOPAS- NIK	ESKY- MACKÉ OBYDLÍ	3. DÍL TAJENKY	❖	CITO- SLOVCE SPĚCHU	KOUT MÍSTNOSTI	DOMÁCKÝ ALEXEJ	2. DÍL TAJENKY	Z LEVÉ STRANY	ASIAT
KLUB ANGAŽO- VANÝCH NESTRA- NÍKŮ				TELESNÝ POHYB					PRŮ- HLEDNÉ OPTICKÉ TELESO						
STARO- ARMÉN. MĚSTO				ČERNOCH (HANŮVĚ) VYZA- ROVÁNÍ LIDS. TĚLA					DRUH MOUČNÍKU LUŠTĚNINA						
ŘÍM (ORIG.)					KONEC NÁPOJ S KOFEI- NEM					KLÍČOVÉ SLOVO NEVZDĚ- LANEC					
HMYZ S KROVÍ- KAMI						ČÁST SVALU BĚH					KLESNUTÍ TĚLO BEZ KONČETIN				
❖	ODVĚTA	MONAR- CHA SVAZEK ROSTI					OPOTŘE- BOVAT JÍZDOU					PRAMĚTI			
ČÁST NAŠÍ REPUBLIKY							ČESKÝ KLAVIRISTA ÚDOLÍ (BAŠN)					STUPEŇ V KARATE KOREJSKÝ POLITIK			
JUBILEJNÍ				NĚMECKÁ AUTOMO- BILKA VERVA					HLAS KUKAČKY MPZ LETADEL LAOSU					DOMÁCKÝ ALENA	KYRGYZ- STANU
LETMÉ DOTYKY MÍČE					OTEC (EXPRE- SIVNĚ) KORĚNÍ					SAVÝ PAPÍR VÝROBCE NÁPOJŮ					
VÝZVY						VEDOUČÍ PLOD LUŠTĚNIN					RVAČKY SPZ NYM- BURKA				
❖	MUŽSKÉ JMÉNO (9.8.)	ČESKÝ POLITIK MINULÉ ÉRY JINÁ					❖ TITUL MUŽE JAKÁ					ZPĚVNÝ HLAS NĚM. KARBENÁ- TEK			
PRÍMO							KLUBÍČKO ŘECKÝ BUH VÁLKY							NĚM. SIDLO	NAŘÍKAT (ZAST.)
ANGLICKÝ JEDNA				POUŽÍVAT PERO AVŠAK					VENKOVSKÉ STAVENÍ CITO- SLOVCE ZAVRČENÍ						
BIBLICKÁ POTRAVA					TĚLNÍ TEKUTINA SLOVEN. JESTLIZE					SPISOVÁ ZNAČKA	PLOD ORE- CHOVNÍKU				
KIPLINGŮV VLK						PORTU- GAL. REKA					PSACÍ POTŘEBY				
NACISTA (HOV.)						ABRAHÁ- MOVA ŽENA					ANGL. SŮL				

Vážení čtenáři, přinášíme vám pranostiku na červenec. Tajenka ze zpravodaje 6/2025: Na svatého Aloise poseč louku, neboj se. Knihu vyhrává Ivona Sobotková. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vylustěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@pribram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vylustěná tajenka bude doručena jako 13. v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

FEST REVIVAL

PŘÍBRAM

23.

SRPNA
2025

LETNÍ KINO
PŘÍBRAM
OD: 13:00

ZAŽIJ FEST LEGENDY!

QUEEN | LUCIE | ABBA | RED HOT CHILI PEPPERS

ELVIS | BEATLES | WALDEMAR MATUŠKA

www.zivyjukebox.cz/fest-revival-2025

TICKETSTREAM

Hlavní mediální partner

Aktivní spolupráce

WWW.VYKUPKOVU.EU

OBECNICKÁ 365, PŘÍBRAM IV (NAD PNEUSERVISEM - U KOLEJÍ)

Po - Pá: 7:00 - 17:00 hod.

So: 7:00 - 14:00 hod.

tel.: 778 055 083

STŘELTE SVŮJ ODPAD